

**MUNKAVÁLTOZAT 2017. 08. 07.**

# FENNTARTÁSI TERV

## Kesztlőc-Dorog turisztikai kerékpárút fejlesztése

c. projekthez

TOP-1.2.1-16

**Társadalmi és környezeti szempontból  
fenntartható turizmusfejlesztés**



**2017.**

június-augusztus

<b>1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ .....</b>	<b>3</b>
<b>2. A PROJEKTGAZDA BEMUTATÁSA .....</b>	<b>5</b>
2.1. KESZTÖLC KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA .....	5
2.2. MEGVALÓSÍTÁSBAN EGYÜTTMŰKÖDŐ PARTNEREK.....	5
<b>3. FEJLESZTÉSI IGÉNY MEGALAPOZÁSA .....</b>	<b>6</b>
3.1 KERÉKPÁROS-TURISZTIKAI CÉLCSOPORT ELEMZÉSE.....	7
3.2. TURISZTIKAI TÉNYEZŐK ÉRTÉKELÉSE.....	11
3.3. A PROJEKT INTERMODÁLIS ÉS KERÉKPÁRHÁLÓZATI KAPCSOLATAI.....	19
3.4. PROJEKT SZÁMSZERŰSÍTHETŐ EREDMÉNYEI.....	24
<b>4. A TERVEZETT FEJLESZTÉS BEMUTATÁSA .....</b>	<b>25</b>
4.1. MŰSZAKI TARTALOM.....	25
4.2. ÜZEMELTETÉS ÉS FENNTARTÁS .....	29
4.3. ILLESZKEDÉS A TERÜLET-SPECIFIKUS ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTOKHOZ.....	31
4.4. CSELEKVÉSI ÜTEMTERV .....	34
<b>5. MARKETINGKONCEPCIÓ .....</b>	<b>36</b>
<b>6. PÉNZÜGYI ELEMZÉS.....</b>	<b>38</b>

# 1. Vezetői összefoglaló

A „Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés” megjelölésű felhívás keretében (kódszám: TOP-1.2.1-16, továbbiakban: Felhívás) a tárgyi projektet **Kesztölc Község Önkormányzata valósítja meg, konzorcium megalakítása nélkül.**

A projekt térségi jelentőségűnek tekinthető, **növeli Kesztölcön és a környezetében található desztinációk látogatóságát**, a helyben **tartózkodási időt hosszabbító** lehetőséget teremt, ezáltal – közvetett módon – helyi-térségi **foglalkoztatás-bővítési potenciált hordoz** magában.

A Felhívás 3.1.1. C. a.) pontja keretében támogathatóan a **kerékpáros turizmus<sup>1</sup> fejlesztésére kerül sor** a projektben, nemzetközi és országos kerékpáros-turisztikai hálózatokra (EuroVelo, SacraVelo) ráhordó több helyi turisztikai attrakcióhoz csatlakozó, illetve térségi turisztikai vonzerőket összekötő, elérhetővé tevő **turisztikai célú kerékpáros útvonal kiépítésével.**

A kerékpárút **összeköti a Pilisi Kerékpárutat a Dorogi-medence településeivel, elsősorban Kesztölcvel és Doroggal**; ezáltal egyfelől az agglomerációs kerékpárosok (akár a Pilisen keresztül) eljuthatnak a fejlesztés térségébe, másrészt a **Párkány-Lábatlan övezetben élő turisztikai célcsoportok, az aktív turizmus iránt elkötelezett fiatal felnőttek és a családosok** az új kerékpár-útvonalon közeledve több vonzerőt kereshetnek fel, több időt tölthetnek el Kesztölcön és közvetlen környezetében.

A fejlesztés az **év minden napján elérhető lesz** a kerékpáros turisták számára, a látogatók zömével azonban **május-szeptember hónapok** során számolhatunk.

A tervezett kerékpárút **döntő részben** meglévő, **Kesztölc Község Önkormányzatának tulajdonában lévő földutak nyomvonalán kerül kialakításra.**

A tervezett fejlesztést követően a **Dorog és Kesztölc biztonságos és komfortos kerékpáros összeköttetése 1,62 km hosszú nyomvonalon válik elérhetővé**, komoly ráhordó-összekötő kapacitást teremtve a Pilis felől érkező, illetve az abba az irányba induló kerékpáros turisták számára.

A fejlesztés **kerékpáros-barát projektként** áll a turisták rendelkezésére, a projektútvonal kesztölci végétől alig egy km-re minden szükséges szolgáltatást nyújtó pihenőhely várja a felhasználókat.

**A projekt 60.101.067 Ft elszámolható összköltséggel** került megtervezésre, **ez 50.084 Ft támogatás / 1 látogatónövekmény-egység** fajlagos bekerülési költséget jelent, ami - kedvező módon - szignifikánsan alacsonyabb érték az Felhívásban elvárt szintnél.

A tervezett beruházás **pénzügyileg hosszútávon fenntartható**, az üzemeltetési kiadások a település által bevezetni tervezett (állami kiegészítés nélkül számított) idegenforgalmi adó többletéből túlnyomórészt már a kezdeti időszakban is fedezhetőek, a **4. fenntartási évtől** pedig teljes egészében biztosítja a finanszírozást ez az önkormányzati bevétel.

---

<sup>1</sup> Kerékpáros turizmus (cycle tourism): speciálisan két hely közötti, a szabadidőt turisztikai céllal eltöltő, kerékpárral történő utazást jelöli. A kerékpározás integráns része a turisztikai élménynek.

A **projektben 1.200 fő/év látogatószám-emelkedéssel** számolunk, mellyel a fejlesztés – az elvárt mértéken túl - hozzájárul a területi indikátorok teljesítéséhez és gazdasági multiplikátor hatásának köszönhetően a helyi **vállalkozások összesen évi mintegy 5,1 millió Ft nettó árbevétel-növekménnyel** kalkulálhatnak.

A projekt eredményeképpen **hosszabb időt tudnak eltölteni a turisták Keszölc térségében**, igényeik kiszolgálására pedig magánvállalkozások bevonásával olyan turisztikai szolgáltatások nyújthatók, amelyek munkahely-teremtéssel járulnak hozzá a térség fejlődéséhez.

## 2. A projektgazda bemutatása

### 2.1. Kesztlőc Község Önkormányzata

A „Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés” megjelölésű felhívás keretében (kódszám: TOP-1.2.1-16) a tárgyi projektet **Kesztlőc Község Önkormányzata valósítja meg, konzorcium megalakítása nélkül.**

Kesztlőc Komárom-Esztergom megyében, az **Esztergomi járásban, a Pilis hegység délnyugati lábánál található** település. Területe mintegy 22 km<sup>2</sup>, népessége (2015. január 1. napi adatok szerint) 2526 fő.

A 117. sz. főút mellett fekvő község Budapesttől 39, Esztergomtól 9, Dorogtól 6 km-re, a Komárom-Esztergom megyei Integrált Területi Program besorolása szerint **a Gerecse-Pilis vidéki térségben** fekszik.



Kesztlőc Község Önkormányzata a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 3. § (2) bekezdése szerinti **települési önkormányzat** (GFO kód: 321). A község **polgármestere, törvényes képviselője Vöröskői István, aki az esztergomi TDM szervezet alelnöke is egyben.**

A projektgazda **tagja az Esztergom és Térsége Turisztikai Egyesületnek** (TDM szervezet) és **intenzív együttműködésben áll a Dorog és Térsége Turizmus Egyesülettel** (TDM szervezet) is.

### 2.2. Projektmenedzsment, a megvalósításban közreműködők szakmai háttere

A projekt menedzsment-feladatait külső szakértő társaságként a Komárom-Esztergom Megyei Területfejlesztési Kft. látja el (lásd 2.3.2. pont), szakértőként **dr. Juhász János és Lőrinczy Annamária** működik közre.

**Dr. Juhász János** ügyvezető, **terület- és településfejlesztési szakértő**, jogász, 11 év szakmai tapasztalattal **irányítja a menedzsmentet**. A szakember vezetőként részt vett a Közép-dunántúli Operatív Program 2007-2015 közötti tervezési, előkészítési, végrehajtási és zárási feladatainak lebonyolításában, melyek kapcsán a 2. prioritás projektjei révén a regionális turisztikai szakterülettel is mélyrehatóan foglalkozott. **Lőrinczy Annamária, okleveles szociológus**, 10 év szakmai tapasztalattal rendelkezik mind pályázatírás, mind projektmenedzsment terén. Ezen időszak alatt az uniós pályázati rendszer több szegmensével foglalkozott, önkormányzatoknak, vállalkozásoknak és civil szervezeteknek nyújtott szakmai tanácsadást, számos esetben ROP turisztikai projektek keretében.

A **projektmenedzsment ellenőrzésének feladatát** az Önkormányzat törvényes képviselője, **Vöröskői István polgármester** látja el.

## 2.3. Megvalósításban együttműködő partnerek

### 2.3.1. Virágzó Kesztlőc Egyesület

Az egyesület (bejegyző határozat: 1200/Pk.60059/2016) 2016 októberében jött létre, fő célkitűzése kulturális és információs, kommunikációs tevékenység: helyi tömegkommunikáció, művészeti tevékenység, kulturális örökség megőrzése, közgyűjtemény, kiadás, épített környezeti védelme, népművészet, hagyományőrzés, közművelődés, kisebbségi, nemzetiségi kultúra ápolása.

A civil szervezet rendkívül **aktívan szervezi a helyi közösség életét, intenzív turisztikai tevékenységet is kifejt**, túra- és rendezvényszervezéssel is foglalkozik. Az Egyesület tevékenysége a <https://www.facebook.com/viragzokesztolc/> oldalon nyomon követhető. Az Egyesület **közreműködik a projekt társadalmatisztában és a helyi civil elképzelések megfelelő implementálásában, a projekt települési szinergiáinak minél nagyobb fokú kiaknázásában.**

### 2.3.2. KEM Területfejlesztési Kft.

A projekt előkészítéséhez és annak menedzsmenijéhez kapcsolódóan Kesztlőc Község Önkormányzata külső szakértő céget, a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló **Komárom-Esztergom Megyei Területfejlesztési Korlátolt Felelősségű Társaságot** veszi igénybe (<http://www.kemoh.hu/>). A Kft. közreműködő szervezeti vagy pályázatírói szakmai tapasztalattal rendelkező munkatársakkal dolgozik, akik mind a 2007-2013-as, mind a 2014-2020-as fejlesztési programokban rendelkeznek tapasztalatokkal.

A projektben a társaság **feladata az** előzetes megalapozó dokumentumok – fenntartási terv, üzleti számítások - összeállítása illetve a projektmenedzsmenit. A projektben a **társaságot Dr. Juhász János képviseli.**

### 2.3.3. DE-MA Projekt Kt.

A 2000-ben alapított, dorogi székhelyű társaság mély- és magasépítési létesítmények tervezésével, valamint az ehhez szükséges tervezési alaptérképek készítésével foglalkozik. A mérnökiroda tevékenységei közé sorolhatjuk ezen túl a mélyépítési munkák műszaki ellenőrzését, a tervezéstől független, önálló geodéziai munkák elvégzését, illetve az épületgépészeti tervezést.

A projektben **Magyar Ákos tervező mérnök** működik közre. Az iroda **referenciái és tevékenységei** a <http://www.de-ma.hu/index.html> honlapon részletesen bemutatásra kerülnek.

### 2.3.4. Kara József Zoltánné egyéni vállalkozó

A vendéglátóhelyet is üzemeltető egyéni vállalkozó **biztosítja a projektben a kerékpáros-barát szolgáltatásokat:** a kerékpáros pihenőhelyet (nyomvonalától alig 1 km-re), a szervizhátteret, alapvető pótalkatrész-csomagokat, valamint a kiszálló javítószolgálatot is (lásd részletesebben: 3.2.6. pontban).

### 3. Fejlesztési igény megalapozása

#### 3.1. Kerékpáros-turisztikai célcsoport elemzése

A fejlesztési igény megalapozottságának vizsgálata körében érdemes a **Turisztikai Világszervezet trendelőrejelzései**<sup>2</sup> közül néhány fontosabb, a **kerékpáros-turizmus jövőképét érintő** tényezőt megemlítenünk, melyek mind abba az irányba hatnak, hogy a projekttel azonos tárgyú beruházások létjogosultsága megkérdőjelezhetetlen.

1. A demográfiai változások (a lakosság 20%-a 65 év feletti lesz) miatt a **közeli és szezonon kívüli desztinációk** felértékelődnek;
2. A turisztikai termékek közül nő az ökoturizmus és a **természeti turizmus** iránti kereslet;
3. A fiatalok körében az **aktív turizmus formái** egyre népszerűbbek;
4. Növekszik a **turisták egészségtudatossága**;
5. Emelkedik a „**biztonságos veszélyhelyzetek**” (pl. kalandutak) népszerűsége;
6. Nő a kereslet a **belső élményekre épülő** (pl. egészséggel kapcsolatos) termékek iránt;
7. Erősödik a fenntarthatóság szerepe, szélesebb körben elterjed a **low-cost üzleti modell** a turizmusban.

A **kerékpáros turizmus célközönségét többféle ismérv alapján szegmentálhatjuk**: ezen változók vonatkozhatnak a motivációra, a szegmensek leíró jellemzőire (pl. kor, családi életciklus, jövedelmi helyzet). A nemzetközi gyakorlatban használt, az **utazás időtartama szerinti szegmentálásnál** a kerékpározás célcsoportjainak nagyságát, és az egyes szegmensek egymásra épülését az alábbi piramis szemléleti:



E szegmensek közül, a **kerékpáros turizmus közvetlen célcsoportjainak a piramis felső három csoportját** tekintjük, azzal a fontos megjegyzéssel, hogy a piramis alapjaként ábrázolt napi – nem

<sup>2</sup> Kerékpáros turizmus fejlesztési stratégiája, ÖM Turisztikai Szakállamtitkársága, 2009., 4-5. oldal

turisztikai – céllal, illetve a jelenleg nem kerékpározók adhatják a turisztikai szegmensek bázisát, potenciális célcsoportjait, azaz a szemléletformálást ezen csoportoknál szükséges elkezdni.<sup>3</sup>

A fenti alapállítás mentén érdemes tehát további elemzéseket folytatnunk, s erre figyelemmel a projekttel elérni kívánt kerékpáros-turisztikai célcsoportokat az alábbi táblázatban mutatjuk be, **kerékpározási stílus, földrajzi elhelyezkedés, fizetőképesség és életkor** szempontjából csoportosítva.

<b>Kerékpározási stílus szerint</b>		
<i>Célcsoport</i>	<i>Jellemzői</i>	<i>Kapcsolódás a projekthez</i>
<b>Hegyi kerékpárosok</b> (mountain bike használók)	Aktív turizmust kedvelő, elsősorban terepen kerékpározó turisták, akik esetenként rövidebb távú országúti távokat is megtesznek. Ez az <b>egyik legelterjedtebb</b> kerékpárfajta.	A Pilisbike hálózathoz kapcsolódva a projekt <b>számos hegyi kerékpáros felé nyitja meg Dorogi medencét</b> , illetve fordítva: a helyiek számára elérhetőbbé teszi a Pilist.
<b>Falusi-városi kerékpárosok</b> (citybike használók)	A célcsoport kisebb távolságok megtételére, <b>mindennapos városi és könnyű terepi használatra</b> alkalmas strapabíró kerékpárral közlekedik. Ez a réteg kerékpárral keresi fel a közelben lévő strandokat, pincesorokat, éttermeket vagy akár egy elérhető kilátót.	A település turisztikai <b>szolgáltatásait és desztinációit ez a célcsoport aknázhatja ki</b> leginkább, ezért megszólításuk a projekt-marketing egyik fő feladata.
<b>Földrajzi elhelyezkedés szerint</b>		
<i>Célcsoport</i>	<i>Jellemzői</i>	<i>Kapcsolódás a projekthez</i>
<b>Párkány-Lábatlan térség</b>	E földrajzi térség településein (kiemelten: Lábatlan – 5.300 fő, Nyergesújfalu, - 7.600 fő, Tokod – 4.300 fő, Esztergom – 28.400 fő, Dorog – 12.200 fő, Párkány – 10.500 fő lakosságszámmal) élő „helyi” kerékpáros turisták azok, akik <b>a projekt fizikai közelsége okán célcsoportot</b> képeznek.	Földrajzi értelemben elsődleges célcsoport, mert az <b>egy, illetve két napos (hétvégés) kerékpáros kirándulások</b> turistái Keszthely térségébe főként innen érkehetnek.
<b>Piliscsaba</b>	A PPKE Campusa mintegy 1.000-1.500 hallgatót fogad be, akik mind életkorukat, mind <b>fogyasztási képességüket, mind életmódjukat</b> tekintve potenciális célcsoportjai lehetnek a fejlesztésnek.	Az egyetemváros hallgatói tipikus kerékpáros-turisták, elérésükkel egy kisebb, <b>de folyamatosan „megújuló”</b> felhasználói réteg érhető el.

<sup>3</sup> Kerékpáros turizmus fejlesztési stratégiája, ÖM Turisztikai Szakállamtitkársága, 2009., 56. oldal



<b>Pilisi Kerékpárút</b>	A Kesztyölcbe bekötő Pilisbike hálózat alapvetően a <b>főváros és agglomerációja térségéből</b> hosszabb távra elinduló kerékpárosokat képes eljuttatni a fejlesztett útvonalra.	A kiépítésre kerülő kerékpárút <b>Kesztyölcön át összekötheti</b> a Pilisi Kerékpárút turistáit a Dorogi - medence desztinációival.
--------------------------	--	---

### Fizetőképesség szerint

<i>Célcsoport</i>	<i>Jellemzői</i>	<i>Kapcsolódás a projekthez</i>
<b>Egyetemváros lakói</b>	A kisebb elkölthető forrás felett nagyobb szabadsággal diszponáló egyetemi hallgatók, jellemzően <b>több és flexibilisen szervezhető</b> szabadidővel.	Mint tipikus kerékpáros-turisztikai célcsoport számára, az <b>egyetemi hallgatók számára is megfizethető programokat kínál</b> az útvonallal érintett térség.
<b>Középosztálybeli turisták</b>	A válság után konszolidálódott középosztály, akinek van <b>havonta egy-két szabadnapra forrásuk, turisztikai szolgáltatásokra elkölthető jövedelmük.</b>	A projekt révén <b>elérhető szolgáltatások, megszervezhető túrák költségszintje ideális</b> ennek a célcsoportnak, így e körben is népszerű lehet a fejlesztés.

### Életkor szerint

<i>Célcsoport</i>	<i>Jellemzői</i>	<i>Kapcsolódás a projekthez</i>
<b>18-30 év közötti fiatalok</b>	Jellemzően magasabb iskolai végzettségű, <b>gyermek nélkül párral, illetve nagyobb társasággal utazók</b> , akik közepes jövedelemmel és ebből magas diszkrecionális résszel rendelkeznek.	A korosztályra jellemző, <b>egyre inkább trenddé váló szabadidős aktivitás</b> a kerékpározás, így a fejlesztés a célcsoport igényeivel találkozik.
<b>30 év feletti családosok</b>	Családdal, kisebb, illetve nagyobb gyermekkel utazók, <b>jellemzően közepes jövedelműek</b> , alacsonyabb diszkrecionális résszel.	A projekthez kapcsolódóan a gyermekes családok körében <b>népszerű rövidebb kerékpáros túrák válnak szélesebb körben elérhetővé</b> , így ezen célcsoport igényeire is jól reflektál a beruházás.

Összefoglalva a fenti elemzést, a **projekt célja** a bemutatott fogyasztói rétegek olyan módon történő elérése, hogy **turisztikai célú költségeik egy részét belföldön, pontosabban Keszölcön illetve térségében** tegyék meg.

Jellemző tendencia ugyanis, hogy a megjelölt földrajzi célzónából a (kerékpáros) turisták **sok esetben Szlovákiába mennek egy-egy napos kirándulásra** és szabadon elkölthető forrásaikat ott fordítják fogyasztásra. Jó példája ennek az, hogy Keszölc település honlapján egy szlovákiai fürdőről közétett, turisztikai vonatkozású hírt (<http://kesztohc.hu/hir-213>) több, mint 20.000 (!) látogató nézett meg, vagyis mutatott érdeklődést a desztináció kapcsán.

Összességében tehát a **projekt kiemelt célcsoportját** a hegyi és városi kerékpáros, átlagnál magasabb iskolai végzettségű és némileg jobb jövedelmi helyzetű, belföldi fiatal felnőttek, illetve a gyermekes családok valamint - elsősorban a határtérség-jelleg okán - a határon túli (szlovákiai) kerékpáros turisták jelenthetik.

## 3.2. Turisztikai tényezők értékelése

A fejezetben áttekintjük a **Kesztölc térségét meghatározó vonzerőket, a kapcsolódó szolgáltatási kínálatot**, valamint a **kerékpár-turisztikai aspektusból jelentős útvonalakat** és ezeket értékeljük a 3.1 fejezetben bemutatott célcsoportok szemszögéből.

Ezt követően sorra vesszük a turisztikai folyamatokat korlátozó tényezőket, majd a tárgyalt elemek alapján **meghatározzuk a térség kerékpáros-turisztikai profilját**.

A vizsgálat során a **turisztikai desztinációk és szolgáltatások kapcsolatrendszerének** feltárását és elemzését digitális térképek alkalmazásával valósítjuk meg.

### 3.2.1. Helyi és térségi vonzerők

#### Klastrompuszta

Kesztölc-höz tartozó településrész, nevezetessége az itt állott **pálos kolostor rom-együttese**. A kolostort 1250-ben alapította Özséb esztergomi kanonok, 1304-ig itt működött a pálosok magyarországi központja. Az épületegyüttes a török harcok kezdetén pusztult el és később sem épült újjá. A monostor romjaival szemben áll az **egykori vadászház**, amely 1927-2004-ig turistaházként működött. Klastrompuszta folyamatosan fejlődő üdülöhely, ma már sok nyaraló és lakóépület is áll utcáiban.<sup>4</sup>

Itt található a **Pálos Gyógynövénykert** is, mely a fontosabb gyógy-, és fűszernövények bemutatásával, felhasználhatóságuk sokféleségének megismertetésével emlékeztet a régi korok gyógynövényeinek avatott ismerőire, köztük a pálosokra.<sup>5</sup>

#### Kesztölci pincesor

A község életében döntő szerepet kapott a történelem folyamán a szőlőművelés. A szőlőterület nagysága a filoxerajárvány idejéig nőtt, utána csökkent. A filoxéra 1891—1892-ben érte el a községet, a domboldalra ültetett régi szőlők 80%-a kipusztult.

Egy 1900-as évek elején megjelent kiadvány Kesztölcöt kitűnő bortermő vidékként emlegeti, ahol a következő főbb szőlőfajokat termelik: gohér, margit, ranka, fehér és vörös denka, budai kadarka, schlamper, oportó, rácz.<sup>6</sup>

Kesztölcön ennek okán **több helyen találhatóunk gyönyörű pincesorokat**. A pincék legkülönfélébb időszakokban épültek, és mindegyik más-más



<sup>4</sup> [www.klastrompuszta.hu](http://www.klastrompuszta.hu)

<sup>5</sup> <http://kesztolc.hu/hir-144>

<sup>6</sup> [http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszag\\_i\\_nemzetisegek/szlovakok/kesztolc/kesztolc\\_tortenete/](http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszag_i_nemzetisegek/szlovakok/kesztolc/kesztolc_tortenete/)

hangulatot áraszt. A különbözőségük ellenére is mégis "összhangban" vannak<sup>7</sup>, méltán szolgálnak közismert települési látványosságként.

### Falumúzeum

A tájház jellegű falumúzeumot (2517 Kesztlőc, Szabadság tér 28.) viszonylag korán, már 1964. augusztus 20-án avatták fel. A falumúzeum épülete 1757-ből való, egykori tulajdonosa Simonek Márton volt.

Az épületben kiállított anyagok tükrözik a gyűjtés eredeti célját, a tradíciók őrzését, a falu régészeti, történeti emlékeinek megmentését, a kesztölci szlovákok népi kultúrájának ápolását.

A néprajzi anyag fő elemei a korábbi szlovák népviselet remek darabjai és a gazdag hímzések. A történeti gyűjteményhez tartoznak a különböző korból való lándzsák, kardok, pisztolyok, török ágyúgolyók. Itt láthatók a régi újságok, valamint egy numizmatikai anyag is.

Az udvaron a tárgyi néprajz körébe tartozó szerszámok, eszközök és gyári mezőgazdasági, valamint kisipari gépek láthatók. Többek között a kenderfeldolgozás eszközei (rokka, tiloló, gereben, motolla), cséphadarók, mángorlók, faekék, kézi őrlésű malomkövek, kéveketőgép, taligák, ökröslovas szekér, szecsavágógép, szőlőprés, kukoricamorzsolók, gabonatisztítók, Hoffherr-traktor, valamint kádár, kovács, asztalos szerszámok.

Itt kaptak helyet pl. a határbemérő kövek és a faragott sírkövek is. Az összegyűjtött anyagról pontos leltárt vezetnek, összesen 1350 darab tárgy, eszköz stb. tartozik a gyűjteményhez.

### Bányászati magánmúzeum

A település közepén, Szent Vendel szobra előtt áll **a bányászok emlékműve és itt található egy magánpincében a bányászati múzeum is.**



A helyi, de Dorogtól Franciaországig sok helyen dolgozó bányamunkások előtt tiszteleg ez az emlékmű és a tárlat.

A múzeumban – többek között - **lámpákat, bányászszerszámokat, kobakokat** láthatunk<sup>8</sup>. A kiállítás tulajdonosa, tárlatvezetője és kezelője Valovics László.

A **Kesztlőci Nyugdíjas Bányászok Köre** a mai napig ápolja a hagyományokat, gondozza a bányászat kulturális örökségét, amit az ünnepi alkalmakkor felhúzott vörös-fekete bányászlobogó jelképez.

<sup>7</sup> <http://kesztolc.hu/szoveges-oldal-262>

<sup>8</sup> <http://kesztolc.hu/szoveges-oldal-191>

## Kálvária

Csodálatos természeti környezetben, a Pilis felé ívelő dombon található a kesztölci kálvária. Szépen gondozott, színes domborművei egyedülálló hangulatot árasztanak. Kesztlőcön nem éltek kálvária-építő svábok, de mégis létrehozták a 19. század elején ezt a kálváriát.

Minden – a mai napig szépen karbantartott – stációnak más és más család volt a gazdája, nevük az oszlopok alján elhelyezett táblán olvasható. A kálvária értéke, hogy a régi fényképek tanúsága szerint nem változott az elmúlt száz évben.<sup>9</sup>

### A természeti környezet: Fekete-hegy, Kétágú-hegy

A **Fekete-hegy** Pilisszentlélek és Kesztlőc között helyezkedik el, magassága 585 méter. A Berda Józsefről is elnevezett Fekete-hegyi Sasfészek turistaház a Pilis legszebb, legcsodálatosabb fekvésű turista létesítménye. A 2014 tavaszára teljesen felújított, jelenleg kulcsosházként működő Sasfészek teraszáról káprázatos kilátás nyílik Esztergomra, a Dunára és a távoli Gerecse hegyeire.<sup>10</sup>

A **Kétágú-hegy** a Pilis vonulatának egy hosszan elnyúló gerince. Legmagasabb pontja 504 m magas. A hegyen több barlang található, Kesztlőc irányában pedig meredeken "zuhan le" a hegyoldal. A Kétágú-hegy a Duna-Ípoly Nemzeti park része<sup>11</sup>.

A település **természeti környezetében** barlangászatra, siklóernyőzésre és sziklamászásra is lehetőség nyílik, így az aktív turizmus kedvelői is találhatnak olyan helyszíneket, melyek felkelthetik érdeklődésüket.

### Helyi rendezvények

A turisztikai kínálatot számos helyi rendezvény színesíti, melyek közül a teljesség igénye nélkül az alábbiakat emelnénk ki.

A településen fontos esemény a **Szüreti Nap** (szeptember), a **Búcsú** (november), **Csillaghullás Fesztivál** (augusztus) és a **Hódító Túra** (május-június). Számos, **helyi termékeket és termelőt népszerűsítő rendezvényre** is sor kerül (Vemovszki tanya, Szívek pince, Kostel Panzió és Étterem) minden évben, egyedi időpontokban.

A közösségi életet színesíti az intenzív **testvér-települési kapcsolat** Búcs (SK) és Felsőkirályi (SK) községekkel.

A települést ezen felül számos bakancsos turista is meglátogatja, hiszen Kesztlőcöt érinti a **Kinizsi 100 és a Pálos 70** teljesítménytúra is.

<sup>9</sup> <http://kesztolc.hu/a-kesztolci-kalvaria>

<sup>10</sup> <http://kirandulastippek.hu/budapest-kornyeke/pilis-klastrompuszta-fekete-hegy-ketagu-hegy>

<sup>11</sup> <http://karpatutak3.blogspot.hu/2014/04/kesztolc-tavaszi-irandulas-ketagu-hegyen.html>

## **A kerékpárút „másik vége” – Dorog turisztikai kínálata<sup>12</sup>**

### **Bányász Emlékház**

A kiállítás (Dorog, Otthon tér 1.) a dorogi bányászat száz éves történetét és a bányászok életét mutatja be, valamint egy 1958-ban megtalált facsillét, a magyar szénbányászatban használt legrégebb szállítóeszközt.

### **Dorogi Sportmúzeum**

Az 1999-ben alakult Dorogi Sportmúzeum (Dorog, Köztársaság út 3.) a város sporttörténelmi múltjába nyújt betekintést, amely sokszínű és érdekes tárlatával immár több, mint egy évtizede várja a látogatókat. A kiállított tárgyakból képet kapunk az igen gazdag, sokszínű és a maga nemében egyedülálló dorogi sport egész történetéről az egyesület 1914-es megalakulásától napjainkig.

### **Szent József-plébániatemplom**

1735-ben készült el az első templom, egy fatornyos épület, melyet hamar kinőtt a község. A mai templom (Dorog, Templom tér 7.) építését 1767-ben kezdték meg. 1775-re lett kész, és Révay Antal püspök szentelte fel. 1967-ben és '68-ban eredeti seccoit modern freskókra cserélték, majd 1976-ban és 1990-ben külsőleg renoválták.

### **Mária barlang**

A dorogi Mária-barlang a Villa utcáról (ma Ady Endre utca) érkező vízfolyásokat felfogni hivatott, 1925-ben épült támfal, 1926 óta kegyhely. Morva Izidor főjegyző a családját elkerülő szerencsétlenség (merénylet) emlékére barlangot építtetett a falban, melyet 1926-ban szenteltek fel. Végleges formáját az új kúttal és vízvezetékrendszerrel 1928-ban nyerte el, 2006-ban került sor a teljes felújítására.

### **Palatinus-tó**

A Palatinus-tó (másként Sátorkőpusztai-tó, Báger-tó) a Dorogi-medence legnagyobb tava, amely egy mesterséges bányató, közigazgatásilag Esztergom területén fekszik. Az északnyugat-délkelet irányba elnyúlt tó nagyjából 840×350 méteres, téglalap alakú, délkeleti kiszögelésében nyúlványszerű öbölben végződik. Tengersizint feletti magassága 124 méter, karsztvíz feletti magassága 22 méter. Magyarország egyik legtisztább vizű tava, ami jelenleg strandként és horgásztóként működik.

### **Lóga-tó**

A Pilis lábánál fekvő mesterséges tórendszer és rendezvénypark, a Lóga-tó, Esztergom-kertváros keleti végén, Dorog határában mintegy négyhektárnyi vízterületével, a tó melletti sétáló utakkal, kisebb látványtavakkal tarkított, kulturált pihenő és szórakozó parkjával, 22 stégjével és 250 m hosszú partszakaszával kellemes időtöltést kínál a család minden tagjának.

---

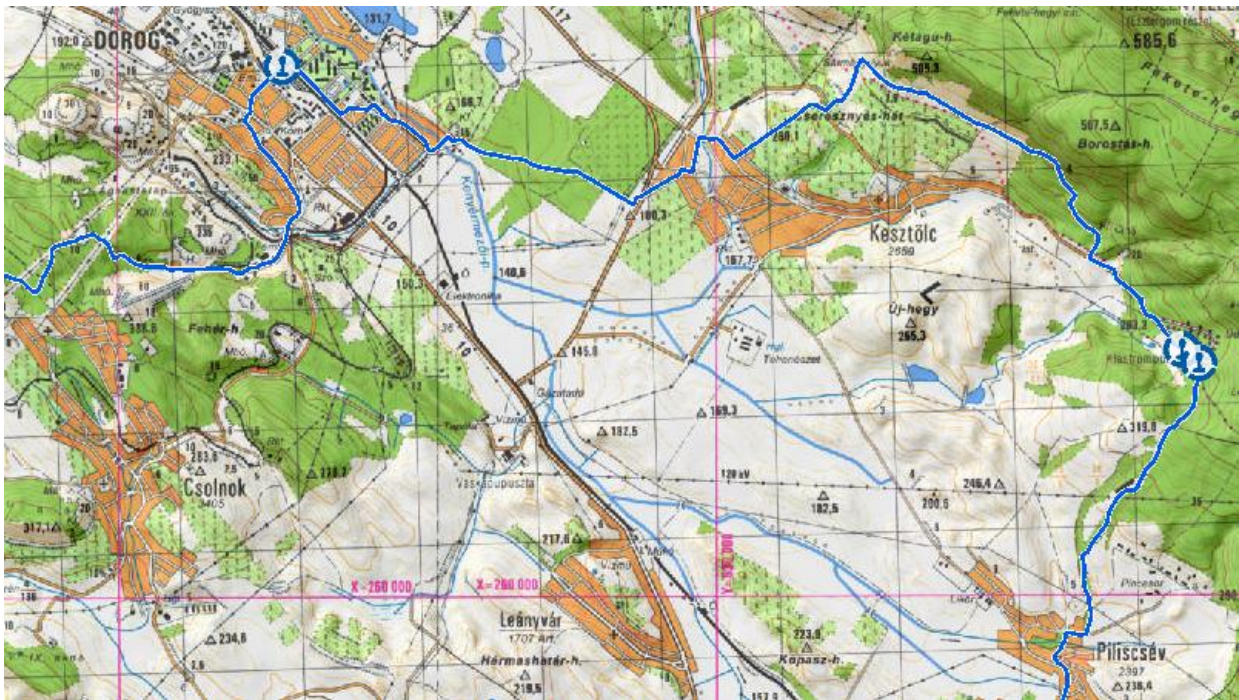
<sup>12</sup> Forrás: <https://hu.wikipedia.org/>

### 3.2.2. Turisztikai útvonalak

Az elemzésünk jelen pontjában – áttekintő jelleggel – a térséget érintő turisztikai útvonalakat mutatjuk be, köztük **egy-egy gyalogos** (Országos Kéktúra), **gyalogosan és kerékpárral is járható** (Mária út) és **kifejezetten kerékpáros** (Pilisbike) hálózatot bemutatva.

#### Országos Kéktúra

A túra Dorog-Piliscsaba közti 18,7 km-es szakaszán található Kesztölc, nyomvonalának érintett részlete az alábbi térképen látható.



Az útvonal a 117-es útba torkollásánál éri el a települést, melyen a jelzés – idézve az részletes, képszerű útleírást – az alábbiak szerint vezet át:

„A községben kanyarogva hamarosan elérjük az Esztergomi utcát, amelyről pár száz méter után balra térünk. A házakat elhagyva folyamatos emelkedés mellett egy széles hegytetőre jutunk, ahonnan egy aszfaltcsíkiig megyünk tovább. Ezt keresztezve újabb emelkedő következik, amely az erdőszélhez tartva felvezet a Kétágú-hegy oldalába. A rét közepén jobbra fordulunk, és a Sziklák alatti dűlőn végigoldalazva, majd egy kisebb gerincre történő felkapaszkodás után leereszkedünk a Klastrompusztára vezető aszfaltútig. Klastrompusztára érve vagy a Tölgyfa büfé kapuján kihelyezett bélyegzővel, vagy továbbhaladva a kéken a Kémény utca – Klastrompuszta út elágazásában a villanyoszlopra felszerelt bélyegzővel pecsételünk.”<sup>13</sup>

<sup>13</sup> <http://www.kektura.hu/okt12.html>

## Mária út

A Mária Út ([www.mariaut.hu](http://www.mariaut.hu)) egy kialakítás alatt álló, **Közép-Európán átívelő zarándok- és turistaút-hálózat**, melynek kelet-nyugati tengelye az ausztriai Mariazelltől az erdélyi Csíksomlyóig vezet, mintegy **1400 km-es távon, gyalogosan 60 nap alatt bejárható**. Az alábbi térképen a hálózat fontosabb magyarországi helyszínei láthatóak.



Kesztlőc az **Esztergomi kiemelt zarándokhely vonzáskörzetében** található, ez a térség turisztikai potenciálja szempontjából szintén előnyként értékelhető tényező.

## Pilisbike

2016. április 27-én a Pilisi Parkerdő a Budapest környéki kerékpározás történetének új fejezetét nyitotta meg: erdei és turista utak kerékpáros túraútvonalá alakításával a Pilisben ([www.pilisbike.hu](http://www.pilisbike.hu)), a Visegrádi- és a Budai-hegységben **összesen több mint 600 km új kerékpárút** létesült.



P I L I S B I K E

Kesztlőc – Klastrompusztán keresztül – a **Pilisbike útvonalával közvetlen összeköttetésben áll**, ezért a fejlesztés e hálózatra is ráhordhat **kerékpáros turistákat** a térségből, illetve megteremti a lehetőségét annak, hogy a pilisi kerékpárosok egészen Dorigig, illetve a városon keresztül akár tovább is eljuthassanak.

A Kesztlőctől alig néhány kilométerre található **Pilisszántói P+B központból** pedig a Derda-szurdok túra, az Iluska körtúra és a Villag Negra körtúra is elérhető.



### 3.2.3. Szolgáltatási kínálat

Kesztlöcön a projekttel **elérni kívánt célcsoportok fogadásához szükséges turisztikai** alpinfrastruktúra rendelkezésre áll, az az érkező vendégek kiszolgálására alkalmas.

A település személygépjárművel és helyközi autóbuszjáratokkal jól megközelíthető, köszönhetően a **117-es út melletti** fekvésének.

#### Szálláshelyek

Kesztlöcön **3 szálláshely-szolgáltató** működik: a **Kostel Panzió** 12 (<http://kostel.hu>), a **Vitek Panzió** 8 illetve az **Erdészház-Turistaszálló** 12 férőhellyel.

A három szolgáltató **differenciált színvonalú szálláshely-portfólióval** jelentkezik, így a magasabb szállodai szintű elhelyezéstől az egyszerűbb turistaszállásig terjed a kínálat.

#### Éttermi vendéglátás, kereskedelem

A fejlesztés közvetlen környezetében minden, a célcsoportok számára lényeges turisztikai szolgáltatás elérhető, így az éttermi vendéglátó és a kereskedelmi egységek is.

Az előbbiektől a legfontosabbak a **Kostel Étterem**, a Klastrompusztán található **Tölgyfa Büfé** (Kesztlöc-Klastrompuszta, Tölgyfa u. 2), az **Erika Cukrászda** (Kesztlöc, Tavasz u. 7.), az **Erika Kávézó** (Kesztlöc, Szabadság tér 14.) illetve a **Faház Söröző** (Kesztlöc, Klement utca 20.). Kereskedelmi egységként a **Marika ABC** (Kesztlöc, Rákóczi u. 26.), a **CBA áruház** (Kesztlöc, Szabadság tér 14.) és **két zöldség-gyümölcs** üzlet említhető.

#### Egyéb turisztikai szolgáltatások

A [www.kesztolc.hu](http://www.kesztolc.hu) honlap a kor elvárásainak megfelelő, **magas színvonalon tájékoztat minden érdeklődőt** a település turisztikai programjairól, rendezvényeiről, a közérdekű szolgáltatói és hatósági információkról. A honlap látogatószáma 2016. július 12. - 2017. július 13. között **165.596 fő** volt.

A honlap folyamatosan **aktuális híreket közöl a kerékpáros turizmus témakörében is**, legutóbbi anyaguk az M4 televízió Kerékpártúrák című műsorával (<http://kesztolc.hu/hirek/kesztolci-hirek/v/kesztolcon-is/>) foglalkozott részletesen.

A településen **kerékpárkölcsonzó és -szerviz is működik** (2517 Kesztlöc, Tavasz u. 7.), melynek üzemeltetője a projektben együttműködő partnerként biztosítja a kerékpáros-barát szolgáltatásokat.

#### A projekt, mint üzleti lehetőség

A projekt a helyi kereskedelmi és szolgáltató vállalkozások számára **jól azonosítható üzleti lehetőséget** jelent. A tervezetten **minimálisan 1.200 fő** látogatótöbbltet generáló projekt esetében 5.300 Ft/fő/nap<sup>14</sup> költséssel számítottan a helyi és térségi szolgáltatók legkevesebb (bruttó) **6.360.000,- Ft árbevétel-növekményt realizálhatnak.**

<sup>14</sup> <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/gyor/beu/beu1609.pdf>, 2. oldal

### 3.2.4. Turisztikai kínálatot korlátozó tényezők

A települési turisztikai kínálatot korlátozó tényezők közül az egyik legpregnansabb **a megközelítéssel kapcsolatos nehézségek; különösen igaz ez a kerékpáros-turizmusra.**

Erre a hiátusra reflektál a projekt azzal, hogy a Dorogi-medence, illetve Dorog felé egy biztonságos és modern megközelítési útvonalat nyit, amely a 117-es út jelentette kerékpáros-közlekedési nehézségeket egy korszerű átkelő-ponttal és átgondolt nyomvonalvezetéssel oldja fel, egyúttal összeköttetést biztosítva a Pilisi Kerékpárút és Klastrompuszta felé.

A másik jelentősebb korlátozó tényező **a marketing-erőforrások korlátossága.** Az Esztergomi TDM (melynek tagja a település) működése még nem kiforrott, hatékony támogató szerepre egyelőre csak részlegesen képes.

Ellensúlyt képez ezzel szemben a célközönség méretéhez képest rendkívül magas látogatottságú [www.kestolc.hu](http://www.kestolc.hu) honlap, melynek a jövőben is komoly szerepe lesz a település és eseményei bemutatásában és a fejlesztés ismertté tételében, illetve hatékony eszköz lehet később a projekt keretében megvalósítható marketing-tevékenység is.

### 3.2.5. A térség kerékpáros-turisztikai profilja, üzenete

Kesztlöc település turisztikai mottója a **„PIHENJ, KÓSTOLJ, TÚRÁZZ A PILIS LÁBÁNÁL!”**. E három alap gondolat mögött rejlő koncepció megvalósítását a projekt keretében tervezett kerékpáros turisztikai fejlesztés hatékonyan segítheti.

Mint közismert, hazánkban a kerékpáros turizmus az **aktív pihenés egyik legnépszerűbb formája**: ennek révén számos célcsoportot elérhet a fenti üzenet, ami segít kibontani a térség **kerékpáros-turisztikai profiljának** tartalmát is:

**PIHENJ!** - fedezzük fel kerékpárral újra gyerekkorunk színtereit, világát, elevenítsük fel a falusi élményeket, kötődéseket.

**KÓSTOLJ!** - a természethez közel, kerékpárral járva a vidéket ismerjük meg a helyi termékeket, helyi ízeket, helyi borokat.

**TÚRÁZZ!** - Kesztlöcön a hegyi levegő, a magány élményét biztosítani képes érintetlen természeti környezet vár minket is, a kerékpárral érkezőket;

### 3.2.6. Szakmai együttműködések

#### Térségi TDM szervezetek

Mint arra fentebb utaltunk, a projektgazda **tagja az Esztergom és Térsége Turisztikai Egyesületnek** (TDM-REG-92/2016) és **aktív együttműködésben áll a Dorog és Térsége Turizmus Egyesülettel** (TDM-REG-90/2016) is.

A projektgazda az **első mérőidő zárásáig részletes marketingstratégiát készít**, azt összehangolva a fent említett két TDM szervezet tevékenységével, **egyeztetve** az elképzeléseket, intézkedéseket és ütemezést velük.

#### Helyi civil együttműködés

Önkormányzat aktív együttműködést épített ki a **Virágzó Kesztyűc Egyesülettel** (2.3.1. pont), akik a projektben, mint közreműködő partner tevékenykednek, **aktívan segítve a fejlesztési elképzelés kidolgozását, erősítve a beruházás társadalmi elfogadottságát.**

A projekttel elérni kívánt cél meghatározásában, a helyi szinergiák azonosításában és a fejlesztés beágyazottságának megteremtésében a kerékpáros turistaként is aktív **Nyíró András elnök közvetlenül is részt** vesz, a projektfejlesztés során folyamatos konzultációs háttérrel biztosítva.

#### Együttműködés az üzemeltetésben egy helyi vállalkozással

A projekt kapcsán az Önkormányzat **együttműködési megállapodást kötött** Kara József Zoltánnal, mely alapján a támogatást igénylő partnereként a projekt fenntartása során a fejlesztés igénybe vevő kerékpáros turisták számára **folyamatosan műszaki szervízszolgáltatást, valamint terepre kiszálló műszaki elsősegély szolgáltatást nyújt**, mint térségben működő műszaki szervíz-szolgáltató.

A vállalkozás a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan **alapvető szerviz egységcsomagokat is biztosít**, melynek tartalma: fék, váltó, gumi szereléséhez szükséges szerszámok, gumijavító szett; kerékpár pumpa, továbbá vállalja, hogy **szervizeszközeit és szolgáltatásait valamennyi azt igénybe venni kívánó kerékpáros turista részére hozzáférhetővé teszi**, a szükséges pótalkatrészeket (pl.: kerékbelső) pótlási áron, nyereség nélkül biztosítja.

### 3.3. A projekt intermodális és kerékpár-hálózati kapcsolatai

#### 3.3.1. Intermodális kapcsolatok

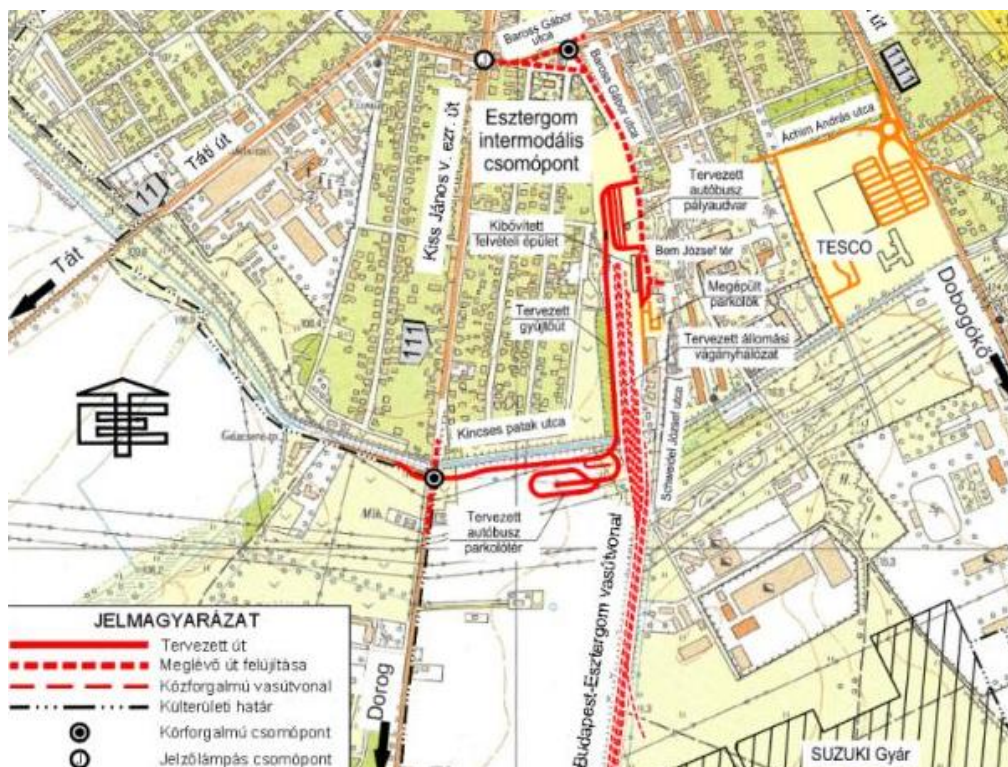
A projekt tervezése során fontos szempont, hogy a térségben elérhető intermodális csomópontok jelentette lehetőséget kiaknázhassuk; a kerékpáros turizmus tekintetében a kötött pályás közlekedés prioritása megkérdőjelezhetetlen, ugyanakkor több térségi vasútállomás közvetlen átszállást biztosít helyi és helyközi buszjáratokra is.

#### Esztergomi intermodális csomópont

A Budapest-Esztergom vonal villamosításához kapcsolódó beruházás eredményeként **2018. év végére intermodális központ** jön létre a városban.

A Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt. (NIF) beruházásában tavaly nyáron kezdődött a Rákosrendező - Esztergom vasútvonal villamosítása.

Az azóta is folyamatban lévő fejlesztés során nem csupán a villamos felsővezeték épül ki, hanem kapcsolódó elemként Esztergomban intermodális csomópontot is kialakítanak, mely fejlesztés során megújul a felvételi épület, tehervonati fogadó vágánycsoport létesül, a gyorsabb és kényelmesebb megközelíthetőség és a rövidebb átszállási idő érdekében **áthelyezik az autóbusz pályaudvart a vasútállomás mellé.**<sup>15</sup>



<sup>15</sup> www.magyareritok.hu

Az állomáson folyamatban van a tehervonati fogadóvágányok és állomási vágányok kiépítése, valamint a **buszpályaudvar és az üzemi út előkészítő munkálatai és földmunkái**. Jelenleg is zajlik a felvételi épület bontása, átépítése.

Az Esztergom vasútállomás a Komárom-Esztergom megyei Esztergom város központi vasútállomása, a **Budapest–Esztergom-vasútvonal és az Esztergom–Almásfüzitő-vasútvonal közös fejjállomása**, a Magyar Államvasutak Zrt. (MÁV) üzemeltetésében. Megközelítése helyi tömegközlekedéssel jelenleg az **1., 11. és 111. sz. buszjáratokkal** biztosított.

### Leányvári vasútállomás

A vasútállomás a vasútvonal eredetileg egyvágányos szakaszán épült. Az állomás hátránya, hogy a település szélén található, ráhordó közúti közlekedés sincs, de rövid távolságon belül elérhető több helyközi buszjárat is. Az állomás az **S72 és G72 jelzésű Budapest Nyugati Pályaudvar – Esztergom vonalon** található.

A **800-as jelzésű elővárosi autóbusz** egy Budapest, Árpád híd autóbusz-állomás és Esztergom között közlekedik Solymárvölgy, Pilisvörösvár, Piliscsaba, Pilisjász-falu, Leányvár és Dorog érintésével. A 805-ös busz egy Budapest és Piliscsév, ill. naponta egy alkalommal Dorog között közlekedő helyközi járat, a 800-as busz kiegészítő járata. A **810-es busz** Budapest és Kesztlőc között közlekedő helyközi járat, a 800-as busz kiegészítő járata, mely Budapestről az Árpád híd autóbusz-állomásról indulva Solymárvölgy, Pilisvörösvár, Piliscsaba, Pilisjászfalu és Leányvár településeken keresztülhaladva érkezik Kesztlőcre.

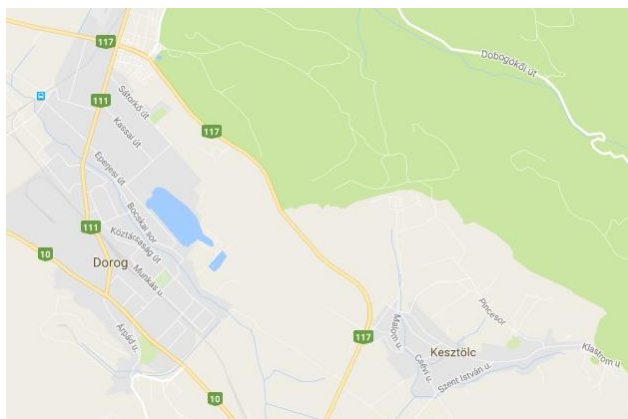
A **811-es jelzésű** elővárosi autóbuszjárat egy Budapest és Esztergom között közlekedő helyközi viszonylat. a 800-as busz kiegészítő járata. A vonalon közlekedő autóbusz Budapestről indulva Pilisvörösvár, Piliscsaba, Kesztlőc és Leányvár településeken keresztülhaladva érkezik Esztergomba.

### Dorogi Vasútállomás

A Dorog vasútállomás a vasútvonal történetével egyidős vasútállomás a Budapest–Esztergom-vasútvonalon, melyet a Magyar Államvasutak Zrt. (MÁV) üzemeltet a Komárom-Esztergom megyei **Dorog központjában**.

Az állomás az **S72 és G72 jelzésű Budapest Nyugati Pályaudvar – Esztergom** vonalon található. A fentebb ismertetett **800-as és 805-ös buszjáratokon kívül a 801-es vonal érinti**.

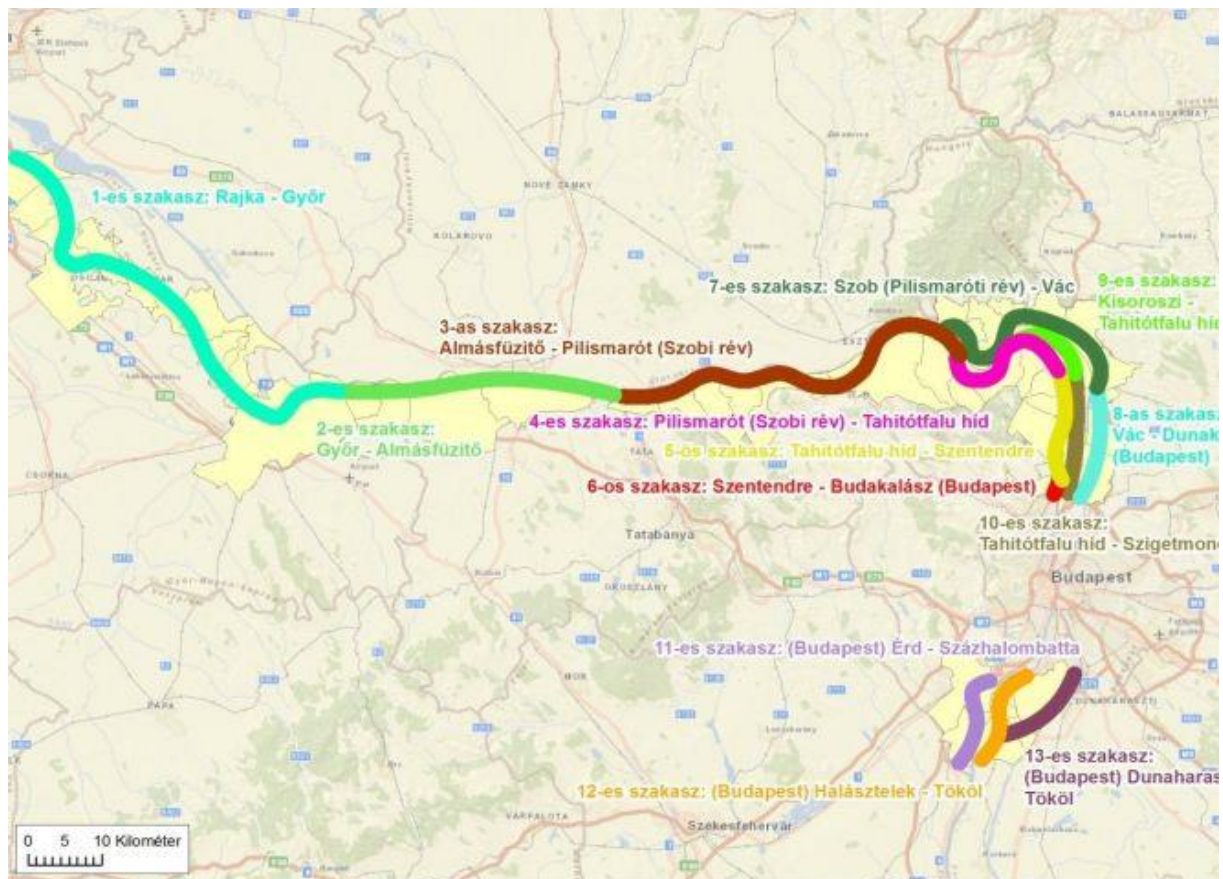
A **801-es busz** egy Budapest és Esztergom között közlekedő helyközi járat. A járatot a KNYKK Zrt. üzemelteti. Árpád híd (Budapest) autóbusz-állomásáról indulva Óbuda-óváros, Solymárvölgy, Pilisvörösvár, Piliscsaba, Tinnye, Úny, Máriahalom, Sárísáp, Annavölgy, Ebszönybánya, Tokod, Tokodaltáró, és Dorog településeket (településrészeket) érintve érkezik Esztergom autóbusz-állomására.



### 3.3.2. Kerékpáros-turisztikai gerinchálózatok

#### EuroVelo 6 kerékpáros útvonal

A Duna menti kerékpáros útvonal Németországban és Ausztriában elkészült szakaszai a legkedveltebb európai kerékpáros túraútvonalak közé tartoznak, évente tízezrek vágnak neki, hogy a folyó látványában gyönyörködve tekerjenek. A **Duna mente a 6-os számú EuroVelo része**.



Magyarországi szakasza (hossza: 293 km) az Országos Területrendezési Tervben (OTrT) szereplő, országos kerékpárút-törzshálózatnak is részét képezi. **48 települést fűz fel, áthalad a Szigetközön, majd a Duna partján halad Budapestig.**<sup>16</sup>

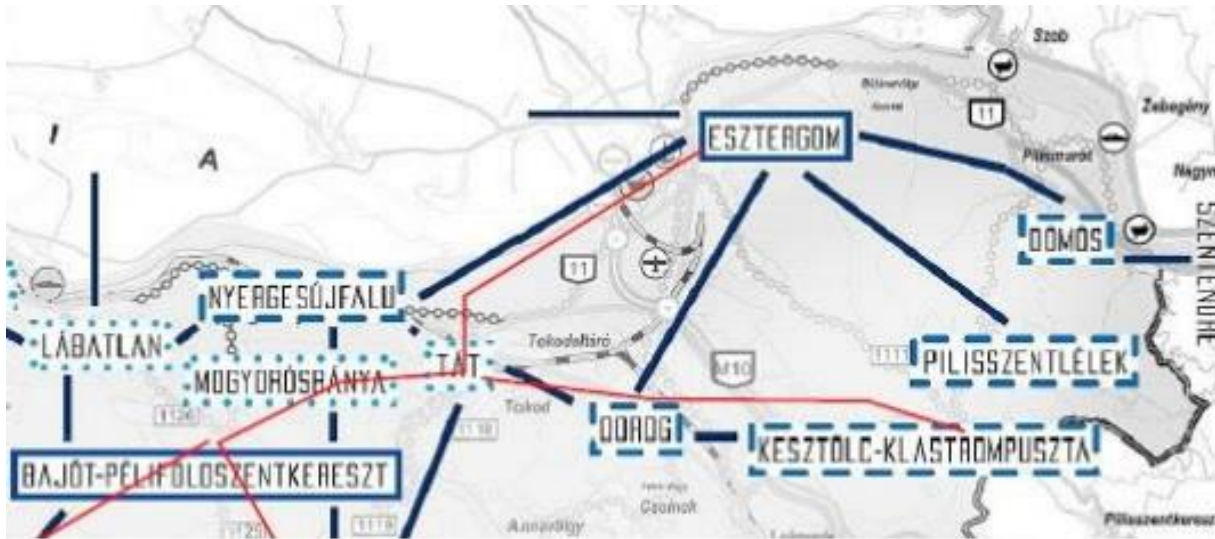
#### SacraVelo

A SacraVelo elnevezésű kerékpáros zarándokút-projekt innovatív módon ötvözi a vallási és a kerékpáros turizmus elemeit, továbbá az EuroVelo6 Duna menti nemzetközi hálózatába kapcsolja a magyar – szlovák határtérség turisztikai vonzerővel bíró szakrális és kulturális látnivalóit.

Komárom-Esztergom megye 2014 őszén csatlakozott az útvonalhoz. A projekt keretében a magyar szakaszon (GYMS és KE megyék) mintegy 1000 kilométeren, a szlovák oldalon további mintegy 300 kilométeren kerülne sor az útvonal kitáblázására.

<sup>16</sup><http://bringaznielmeny.hu/bringazni-elmeny-esemeny/elkeszultek-a-kerekparos-fouthalozat-megvalosithatosagi-tanulmanyai/>

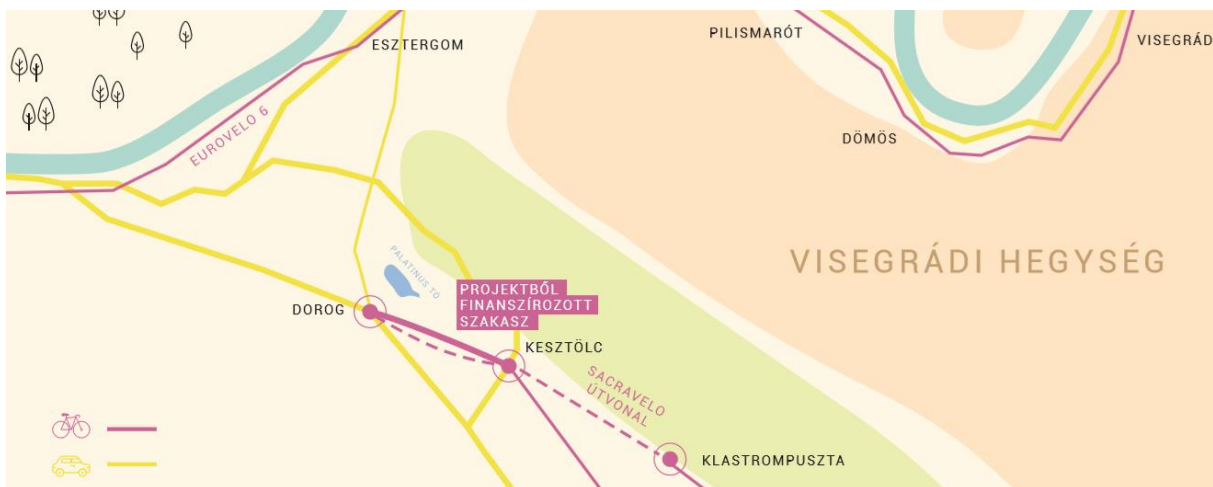
A határon átnyúló hálózat csaknem **400 települést és ennél is több szakrális látnivalót** (búcsújáró helyet, templomot, kápolnát, szőlőhegyi vagy út menti keresztet, stb.) foglal magában.



A Komárom-Esztergom megyei **szakasz gerincét** (jelzése a térképen: —) a tervek szerint a megyében található öt Mária-kegyhely kerékpáros összekötése képezné: az Esztergomi Főszékesegyház, (Vári Boldogasszony búcsújáróhelye a Bakócz-kápolnában), Bajót-Pélföldszentkereszt, (A Szent Kereszt tiszteletének búcsújáróhelye a Szalézi Rendházban), Vértessomló, (Máriának, a szorongatottak vigaszának búcsújáróhelye a Sarlós Boldogasszony templomban), Kamalduli remeteség Oroszlány - Majkpuszta és Csátka – Szentkút (az imádkozó Szent Szűz búcsújáróhelye).

### A projekt a térképi ábrázolása - ráhordás, csatlakozás

Az alábbi térképen grafikusán, sematikus jelleggel ábrázoljuk a **tervezett nyomvonalat**, mely révén azonosítható a beruházás Eurovelo 6 és a Sacra Velo kerékpárutakra ráhordó elhelyezkedése, a turisztikai desztinációkat összekötő szerepe.



### 3.4. Projekt számszerűsíthető eredményei

A projektől elvárt számszerűsíthető indikátor-értékeket a következő összegző táblázatban szerepeltetjük.

Mutató neve	Típus	Mértékegység	Bázisérték	Megvalósítási és fenntartási időszak (év)					Mutató forrása			
				Megvalósítás 1.	Megvalósítás 2.	Megvalósítás 3.	Fenntartás 1.	Fenntartás 2.		Fenntartás 3.	Fenntartás 4.	Fenntartás 5.
<b>Fenntartható idegenforgalom: A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése</b>	közös kimeneti	látogatás / év	0	0	0	0	1.200	1.200	1.200	1.200	1.200	támogatást igénylő adat-szolgáltatása

Az aktív turizmus fejlesztése körében egy látogató-többség vállalása kötelező a támogatási igény minden 80.000 Ft-jára számítva; a projektben ezt a küszöbértéket jelentősen meghaladó vállalást tesz a támogatást igénylő, mivel 50.084 Ft támogatás / 1 látogató-növekmény fajlagos bekerüléssel számolunk.

A látogatószám-változás<sup>17</sup> a projekt megkezdése előtti utolsó teljes naptári év és a projekt pénzügyi befejezését követő első teljes naptári év látogatószáma közötti különbség. A megemelkedett látogatószám megtartásáról a fejlesztés évét követő további években a projektgazda gondoskodni köteles. A bázisérték kötelezően 0.

A C09 indikátor-definíciós adatlap értelmében a kerékpáros, tematikus útvonalak vonatkozásában a mérés módja: az útvonalon mérési pontok felállítása, vagy évente legalább két alkalommal végzett forgalomszámlálás átlaga.

<sup>17</sup> A korábban turisztikai tevékenységgel nem foglalkozó, illetve a korábban is turisztikai tevékenységre koncentrált helyszíneket egyaránt tartalmazza (pl. múzeummá alakított természeti parkok és épületek). Egy látogató több látogatást is tehet; a látogatók csoportjai esetén pedig a csoporttagok számával kell szorozni.



## 4. A tervezett fejlesztés bemutatása

A **Felhívás 3.1.1. C. a.) pontja** keretében támogathatóan a **kerékpáros turizmus fejlesztésére kerül sor** a projektben, nemzetközi és országos kerékpáros-turisztikai hálózatokra (EuroVelo, SacraVelo) ráhordó több helyi turisztikai attrakcióhoz csatlakozó, illetve térségi turisztikai vonzerőket összekötő, elérhetővé tevő turisztikai célú kerékpáros útvonal kiépítésével.

A fenti beruházást ismertségét növelendő, a **Felhívás 3.1.2.1. a) pontja** szerinti marketing tevékenység is megvalósításra kerül, melynek keretében a fejlesztett kerékpárút nyújtotta turisztikai lehetőségek promóciója valósulhat meg.

A projektben a **Felhívás 3.1.2.1. e) pontja** alapján kerül sor a kötelező nyilvánosság biztosítása – az ÁÚF. c. dokumentum 10. fejezetében foglaltaknak megfelelően.

A **Felhívás 3.1.2.2. j) illetve 3.4.1.1. C) 7. pontja alapján** kerékpáros-barát projektelemek megvalósítására is sor kerül.

A projektben – mivel nem releváns – **akadálymentesítésre, szórt azbesztmentesítésre, energiahatékonysági intézkedésekre, elektromos járművek használatához szüksége alapvető töltő-infrastruktúra kiépítésére** nem kerül sor.

### 4.1. Műszaki tartalom

#### 4.1.1. Fejlesztéssel érintett ingatlanok

Az alábbi táblázatban a fejlesztéssel érintett ingatlanok főbb adatait foglaljuk össze.

Település	Helyrajzi szám	Művelési ág	Térmérték (m <sup>2</sup> )	Tulajdonos, tulajdoni aránya
Kesztölc	011	út	6.321	Kesztölc Község Önkormányzata 1/1
Kesztölc	036	erdő	9.886	Király László 1/1
Kesztölc	035/11	út	13.213	Kesztölc Község Önkormányzata 1/1
Kesztölc	038/4	legelő, községi mintatér	20.048	Dr. Barazutti István, 1/1
Kesztölc	057/6	országos közút	43.852	Magyar Állam 1/1

A Kesztölc 057/6 hrsz alatt felvett földrészlet (117-es főút) a **Magyar Állam tulajdona** és projektbe vonásához közútkezelői hozzájárulás beszerzése szükséges.

A felsorolt ingatlanok a fenntartási terv összeállításakor **per- és igénymentesek**.

A fejlesztéssel érintett ingatlanok ÁÚF c. dokumentum 7. pontjában foglaltaknak megfelelően rendezett tulajdoni viszonyait a támogatást igénylő biztosítja **és legkésőbb a támogatási szerződés hatályba lépésétől számított 12 hónapon belül** azt igazolja.

#### **4.1.2. A projekt műszaki megoldásai**

A tervezett fejlesztés kerékpáros útvonal létrehozását célozza, mely kapcsolatot létesít a Kesztlőc Község belterülete és Dorog Város belterülete, illetve egyúttal **a két település és a térség turisztikai célpontjai között**.

##### **Meglévő állapot**

A jelen állapot szerint a két település között csak a „régii Kesztlőci” út; 117 számú és a 10 számú közutakon haladva lehet kerékpárral szilárd burkolatú úton közlekedni. Esztergom Kertváros irányába a 117. sz-ú úton nem érhető el Dorog kerékpárral mert a **„régii Kesztlőci” út és a 117 jelű közút csomópontjai közötti szakaszon a kerékpárosok számára behajtási tilalom** van érvényben.

A két település között a fentiekben ismertetett közúti nyomvonal hossza a települések belterületi határai között ~4,8 km. A fenti hossz az alábbiak szerint oszlik meg: 2,0 km „régii Kesztlőci” út; 0,6 km 117 számú közút; 2,2 km 10. számú közút, melyek közül az utóbbiak különösen nagy közúti gépjárműforgalommal terhelt szakaszok.

A fent leírt nyomvonalon sehol nem található kiépített kerékpárforgalmi létesítmény, a meglévő országos és helyi közutakon sehol sincs a kerékpárosok közlekedését biztonságossá tevő és a tájékozódásukat elősegítő forgalomtechnikai elem.

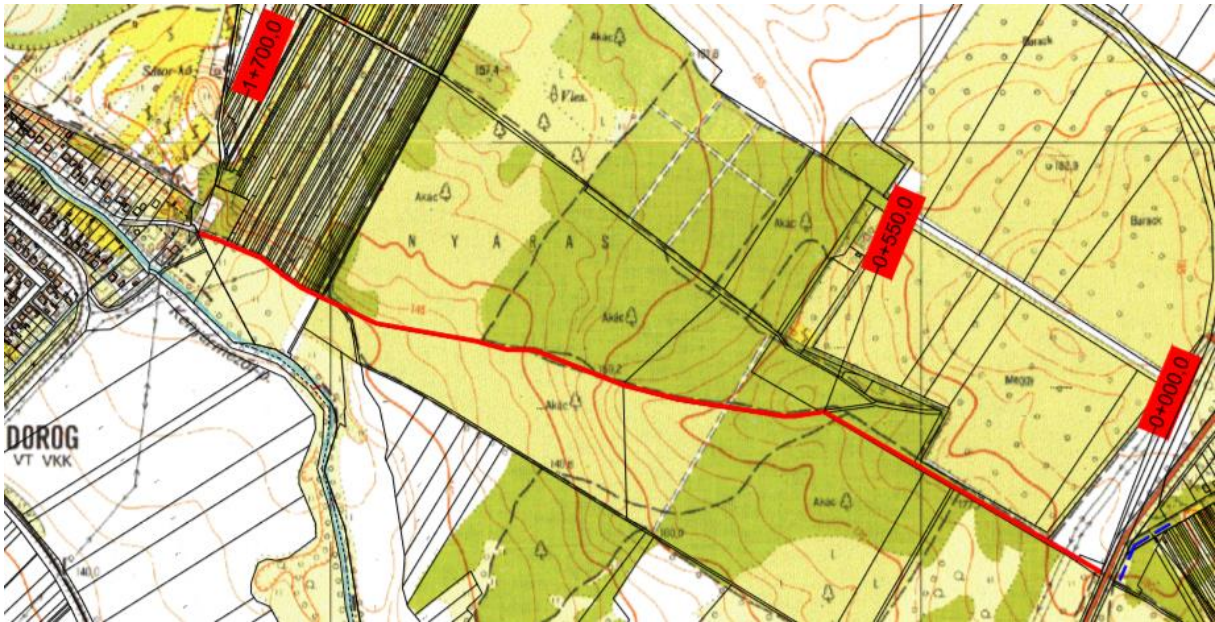
##### **Tervezett állapot**

A tervezett nyomvonallal lehetővé válik a két település belterületének a meglévőhöz képest sokkal rövidebb útvonalon való összeköttetése. A teljes útvonal közlekedésbiztonságilag az útügyi előírásoknak megfelelő kiépítéssel valósul meg, úgy hogy biztosítja a biztonságos közlekedési feltételeket valamennyi közlekedő számára. A kiépítés valamennyi érintett közlekedő igényeinek a figyelembevételével történik.

A tervezett nyomvonal a 117. számú közúton kiépítendő biztonságos átvezetés Kesztlőc belterület felőli oldalától, Dorog belterületének határáig, a Patak sor alsó végéig tart. (A kesztőlci Akácok utca szilárd burkolatával való kapcsolatot más, projekten kívüli fejlesztés révén finanszírozott forrásból megvalósításra kerülő, ~120 m hosszú kerékpárút szakasz biztosítja.)

##### **Nyomvonal leírása**

A tervezett kerékpárút Kesztlőc, **117. számú közúton kiépítendő biztonságos átvezetéstől (az átvezetés kialakítása a projekt része) Kesztlőc Dorog felőli településhatáráig tart, ahová a dorogi Patak sor alsó megnevezésű lakóút csatlakozik** mintegy 80 m hosszban makadám burkolattal, ezt követő része a település központja felé aszfaltburkolatú.



A tervezett kerékpárút meglévő, **Kesztlöc Község Önkormányzatának tulajdonában lévő földutak nyomvonalán kerül kialakításra, valamint érint két magántulajdonban álló földrészletet is.** A nyomvonal a burkolatszélhez csatlakozó szakasszal érinti 057/6 hrsz.-ú országos közutat, majd kezdeti ~550 m hosszú ÉNy – DK irányú egyenes szakasza a 038/3 hrsz.-ú önkormányzati utat, a 038/4 hrsz.-ú magán legelőt, a 035/11 hrsz.-ú önkormányzati utat, majd a 036 hrsz.-ú magán erdőt érinti terület-igénybevétellel. A 036 hrsz.-ú telek után a nyomvonal Ny-nak fordul és kisebb iránytöréseken keresztül végig a 011 hrsz.-ú önkormányzati tulajdonú úton, ~1150 m hosszon haladva éri el a településhatáron lévő végszelvényét.

A fentiek alapján a tervezett fejlesztést követően a **két település biztonságos és komfortos kerékpáros összeköttetése 1,62 km hosszú nyomvonalon válik elérhetővé,** mely a meglévő állapothoz képest 3,18 km-rel rövidebb, azaz mintegy 66 % távolság-csökkenést eredményez.

### **Kapcsolódási pontok**

A tervezett nyomvonal tehát **mindkét végén az érintett települések kifizetési lakóútjaihoz csatlakozik,** melyek a települési úthálózat révén minden, az egyes településeken található turisztikai és egyéb célpontokhoz biztonságos kerékpáros megközelítési lehetőséget nyújtanak, mivel a helyi közutak jellemzően kis forgalommal terheltek. A tervezett nyomvonal Dorog belterülethez való kapcsolódásához közel található Dorog és Esztergom településhatára is, így közvetlen elérést biztosít Esztergom – Kertváros településrészhez is.

### **Nyomvonal kiválasztásának és az egyes szakaszok műszaki kialakításának szempontjai**

Mivel az újonnan építendő nyomvonal mellett közvetlenül nem található turisztikai célpont ezért annak kiválasztási szempontjai között értelem szerűen elsősorban a minél rövidebb elérési hossz szerepelt a lehető legnagyobb a közlekedésbiztonság elérése mellett.

A fentiek alapján megvizsgáltuk a meglévő és a tervezett nyomvonalak által érintett országos közutak OKA adatbázisban szereplő forgalomszámlálási adatait (2015 évi számlálási adatok) melyek az alábbiak: Meglévő nyomvonal közútjai:

10. út 36+000 szelvény környékén 7516 E/nap

117. út 0+500 szelvény környékén 7196 E/nap

A tervezett nyomvonal nem halad országos közúton. A 2000 E/nap forgalomnagyság felett a vonatkozó utügyi műszaki előírások (ÚT 2-1.201:2008; e-ÚT 03.04.11) indokoltnak jelölik meg az elválasztott rendszerű kerékpárút kiépítését. A fentiek alapján került tervezésre a 10. számú út mellett ilyen kialakítású szakasz, ezt követően pedig csak ott válik szükségessé kiépítés ahol jelenleg egyáltalán nem található szilárd burkolattal ellátott útszakasz.

### **A kijelölt nyomvonal tervezési alapadatai, szerkezeti kialakítás**

Elválasztott / önálló kerékpárút, osztályba sorolása: mellékút, kerékpárút, K.VII. A tervezett kerékpárút „C” hálózati funkciójú kerékpárforgalmi létesítmény. A tervezési sebesség  $v_t \leq 20$  km/h. Kerékpárút szélessége: 2,0 m – kétirányú, 2×1 haladósávós kerékpárút. **A teljes fejlesztett kerékpárútvonal a közforgalmú gépjárműforgalomtól – táblával jelzetten és fizikai akadállyal egyaránt – elzárt lesz.**

Alkalmazandó **pályaszerkezet megfelel az e-ÚT 06.03.11** („Kerékpárutak, gyalogutak és járdák pályaszerkezete”) **utügyi műszaki előírás 3.9 pontjának.**

Az alkalmazandó pályaszerkezetek mindenhol biztosítják a zökkenőmentes kialakítást a biztonságos és komfortos kerékpározás érdekében.

A tervezési szakaszon jelentős **műtárgy építése nem tervezett.** A tervezéssel nyomvonal szakasz **építése várhatóan semmilyen közművet nem érint.** A tervezett nyomvonal nem keresztez vasúti pályát.

### **Forgalomtechnika**

A KRESZ és egyéb jelzőtáblákat a 4/2001. sz. KöViM rendelet az e-ÚT 04.02.12.-04.02.34; és e-ÚT 03.04.11 sz. előírások szerint kell kialakítani. A közúti átvezetésnél a fenti előírások figyelembevétele az irányadó.

### **Minőségi követelmények**

Az elvégzendő munkanemek minőségi osztályozástól függő követelményeinek az I. minőségi osztályra előírtakat kell kielégítenie. A minősítést a vonatkozó nemzeti szabványok és kötelezően alkalmazandó utügyi műszaki utasítások, előírásainak megfelelően kell elvégezni. A földmunkára az e-ÚT 06.02.11. sz. utasítás előírásai vonatkoznak. **A kötő és kopóréteg építésénél az e-ÚT 05.02.11-05.02.15 ÚME sorozat. és a e-ÚT 06.03.21. sz. műszaki utasításokban előírtakat** kell betartani és az MSZ 4798-1:2004 beton minőségi előírásait is figyelembe kell venni.

## 4.2. Üzemeltetés és fenntartás

### 4.2.1. Általános üzemeltetési és fenntartási kérdések

A fejlesztéssel létrehozott kerékpárút **üzemeltetését a támogatást igénylő Önkormányzat** maga biztosítja. Az irányítási-ellenőrzési feladatokat Vöröskői István polgármester látja el, az operatív munkát **Siska Gábor falugondnok** szervezi.

A **tervezett üzemeltetési költségeket** az alábbi táblázat foglalja össze, 2019-es bázisúval.

Üzemeltetési feladat	Feladat tartalma	Éves költsége (bruttó, Ft)
A kerékpárút zöldfelületeinek karbantartása	A pályatest melletti zöldfelület (~ 3.700 m <sup>2</sup> ) évi 6 alkalommal (nettó 8 Ft/ m <sup>2</sup> ) történő kezelése, fűnyírás, gyommentesítés.	225.000,-
Csapadékvíz-elvezető rendszer karbantartása	Árokkotrás, földárkok tisztítása, évente 1 alkalommal, bruttó 120.000,- Ft/alkalom.	120.000,-
Útfelület karbantartása, tisztítása, síkosság-mentesítése	A mintegy 3.800 m <sup>2</sup> pályatest szükség szerinti síkosság-mentesítése, tisztítása (bruttó 10.000 Ft/alkalom) évente átlagosan 4 alkalommal. A burkolati jelek szükség szerinti újrafestése, pótlása.	40.000,-
	<b>ÖSSZESEN:</b>	<b>385.000,-</b>

### 4.2.2. A Felhívás szerinti műszaki-üzemeltetési elvárások

A projekt a **3.2. pontban bemutatott más turisztikai szolgáltatásokhoz, attrakciókhoz** kapcsolódik, a fejlesztéssel érintett desztinációban **komplexen elérhető turisztikai szolgáltatások** (szálláshely, vendéglátás). A projekttel létrehozott fejlesztés – jellegéből eredően – az **év minden napján** a turisták rendelkezésére áll.

A megvalósításhoz szükséges humán-erőforrás rendelkezésre áll. A projekt szakmai tartalmának kidolgozásában, valamint a megvalósításban a **2.2. pontban bemutatott személyek részt vesznek részt.**

A projektgazda helyi önkormányzat jelenleg nem ír elő idegenforgalmi adót (IFA), ezért vállalja, hogy - a közteher kivétele mellett - a **fenntartási időszak alatt az IFA állami kiegészítését turisztikai célra fordítja.** A felhasználásról mind az érintett TDM szervezetnek, mind az Irányító Hatóságnak évente beszámol.

A projektben tervezett nyomvonalon **egyetlen fenntartható közlekedési mód sem kerül hátrányosabb helyzetbe**, szakadási pont nem alakul ki, a 117-es út kereszteződése biztonságosan, a vonatkozó szabványoknak megfelelően kerül kiépítésre.

A fejlesztés **meglévő (Pilisbike) és létrejövő (SacraVelo)** kiépített vagy kijelölt elemekből álló kerékpáros-turisztikai hálózaton megszakítás nélkül, közvetlenül és biztonságosan elérhető lesz.

Bár a tervezett nyomvonal lényegesen rövidebb, mint 10 km, a projekthez kapcsolódóan – mint arra fentebb utaltunk - igénybe vehető lesz egy (a Felhívás kötelező előírásainak megfelelő) **pihenőhely** (2517 Kesztlőc, Tavasz u. 7.), mely komplex szolgáltatás-csomagot nyújt a kerékpározóknak.

Kerékpáros-barát **szolgáltatásként elérhető** lesz:

- szabványos kerékpártároló és kerékpártámasz;
- kerékpárosoknak szóló információszolgáltatás – egyedi, ingyenes mobil applikáció, illetve szórólap formájában;
- alapvető szerviz egységcsomag (fék, váltó, gumi szereléséhez szükséges szerszámok, gumijavító szett; kerékpár pumpa) valamint
- igénybe vehető lesz szervizszolgáltatás, melynek része lesz egy terepre kiszálló műszaki elsősegély szolgáltatás is.

A szervizeszközök és információs szolgáltatások valamennyi kerékpáros részére **szabadon hozzáférhetőek lesznek** és a pótalkatrészeket is pótlási áron biztosítja a közreműködő szolgáltató. A projektben fejlesztett **kerékpárút kitáblázására sor kerül**, illetve a marketing tevékenység keretében turisztikai információs anyagok is összeállításra kerülnek.

### 4.2.3. Kockázatok a projektben

Az alábbi táblázatban röviden áttekintjük azokat a **jogi, pénzügyi és műszaki kockázatokat**, melyek a projekt megvalósítását befolyásolhatják és sorra vesszük az elhárításukhoz szükséges intézkedéseket is.

Azonosított kockázat	Hatása / bekövetkezési valószínűsége	Megelőzése	Bekövetkezése esetén intézkedés
engedélyezési eljárások elhúzódása	kismértékű / nagyon alacsony valószínűségű	folyamatos műszaki előkészítési munka, előzetes egyeztetések az engedélyező hatóságokkal	a tervezett időtartalék felhasználásával projektmegvalósítás ütemezésének módosítása
likviditási és finanszírozási nehézségek	kismértékű / nagyon alacsony valószínűségű	pontos előzetes költségbecslések készítése, költség-hatékony kiviteli megoldások alkalmazása, saját-forrás tartalék képzése	előleg lehívása, kifizetési kérelmek folyamatos benyújtása, sajátforrás-többlet igénybe vétele
közbeszerzési eljárás eredménytelen (megismétlendő)	mérsékelt hatású, alacsony valószínűségű	idő- és költségtartalék képzése, körültekintő eljárásszervezés	időtartalék révén új eljárás lefolytatása, alternatív műszaki tartalom definiálása
közbeszerzési eljárás kedvezőtlen eredményre vezet	kismértékű, alacsony valószínűségű	a becsülnél magasabb költség érdekében alapos műszaki előkészítés, szigorú közbeszerzési feltételrendszer	költségtartalék tervezése, amennyiben szükséges, saját forrás igénybe vétele
idegen tulajdonú ingatlanok fejlesztésbe vonása	mérsékelt hatású, közepes valószínűségű	körültekintő engedélyezési előkészítés, előzetes megállapodás az érintett tulajdonosokkal,	kisajátítási eljárás indítása, időtartalék betervezése a projektfeladatra

### 4.3. Illeszkedés a terület-specifikus értékelési szempontokhoz

Az alábbi táblázatban összefoglalóan áttekintjük, hogy a fentebb **bemutatott fejlesztési elképzelés miként illeszthető** a Felhívás terület-specifikus értékelési szempontjainak rendszeréhez.

Terület-specifikus szempont	A szempont értékelése a projektben
<b>Illeszkedés a megyei területfejlesztési programhoz és a vonatkozó indikátoraihoz</b>	
A fejlesztés a megyei területfejlesztési programban szereplő 3 turisztikai térségben – Duna mente, Által-ér térség, vidéki térség – meghatározott tematikus kínálatok valamelyikébe egyértelműen illeszkedő fejlesztés.	A Gerecse-Pilis vidéki térségben fekvő Kesztyűs kerékpáros turisztikai fejlesztése illeszkedik a megyei ITP-hez, mivel természet-közeli és vallási zarándokalti desztinációkat egyaránt könnyebben elérhetővé tesz.
A fejlesztés hozzájárulása a megyei szinten vállalt indikátorokhoz.	A projektben 1200 fő/év látogatószám-emelkedéssel számolunk, mellyel a projekt – az elvárt mértéken túl - hozzájárul a területi indikátorok teljesítéséhez.
A tervezett fejlesztés kapcsolható más (akár határon átnyúló), előkészítés alatt álló, folyamatban lévő turisztikai fejlesztéshez, ez által komplex kínálatot, szolgáltatást nyújt.	A projekt kapcsolható az EuroVelo 6 magyarországi szakaszának fejlesztéséhez, illetve a SacraVelo és a Mária Út kiépítése révén létrejövő komplex turisztikai hálózathoz is.
<b>Hozzájárulás a megye gazdaságának diverzifikálásához</b>	
A turisztikai projekt jelentős turisztikai vonzerővel bíró településen valósul meg, ahol még tovább bővíti a kínálatot, hozzájárulva a település és a tágabb térség kapcsolódó szolgáltatásainak fejlődéséhez is.	Nem releváns.
A fejlesztés hiányzó és/vagy újszerű turisztikai szolgáltatást kínál, amely jelentős látogatottságot eredményezhet, hozzájárulva az idegenforgalmi bevételek növekedéséhez	A projektben révén kerékpár-hálózati elemek között jön létre összeköttetés és ez látogatószám-emelkedést és helyi-térségi idegenforgalmi bevétel-növekedést indukál.
A projektben lehetőséget biztosítanak helyi termékek bemutatására, értékesítésére is.	A projekt - a Virágzó Kesztyűs Egyesület együttműködése révén - lehetőséget biztosít helyi termékek bemutatására és értékesítésére.



### Hozzájárulás a munkához jutás feltételeinek javításához

A beruházás közvetlenül hozzájárul a foglalkoztatás-növeléshez.

A projekt közvetlen foglalkoztatási hatással nem bír.

A megvalósítandó fejlesztés alkalmas arra, hogy emelkedjen a megyében eltöltött vendégéjszakák száma.

A projekt hatására a helyben töltött vendégéjszakák számának növekedése prognosztizálható, Keszölc településen 1.100 éjszaka/év tartózkodással számolunk.

### Hozzájárulás a területi és társadalmi kohézió erősítéséhez

A projekt megvalósítása hozzájárul a település/térség épített/ természeti / ipartörténeti / kulturális örökségének, hagyományainak bemutatásához, ezáltal erősítve a helyi identitást.

A projekt hozzájárul Keszölc település természeti, ipartörténeti és kulturális örökségének bemutatásához, s kifejezetten épít is a helyi identitástudatra.

A projekt előkészítése során bevonják a helyi lakosságot, civil szervezeteket, lehetőséget teremtve a közösségi tervezésre, ezáltal is növelve a fejlesztés elfogadottságát, társadalmi beágyazódását.

A projektben a Virágzó Keszölc Egyesülettel együttműködve sor kerül a helyi társadalom bevonására, a fejlesztés elfogadottságának biztosítására.

A fejlesztés a különböző korosztályokra tekintettel kínál programokat, szolgáltatásokat, és hozzájárul a bemutatott értékekkel a településsel, térséggel kapcsolatos ismeretek bővítéséhez is.

A fejlesztés a gyermek, felnőtt és időskorú turisztikai célcsoportok számára egyaránt hasznosítható, a segítségével elérhető attrakciók megismerése hozzájárul a településsel kapcsolatos ismeretek bővítéséhez.

### Hozzájárulás az épített és természeti környezet, táj meglévő értékeinek, erőforrásainak megőrzéshez, fenntartható hasznosításához és hatékony működtetéséhez

A projekt védelem alatt álló épület, épületegyüttes és/vagy helyi és megyei értéktárban szereplő érték turisztikai célú hasznosítását segíti elő.

Nem releváns.

A fejlesztés bővíti, javítja a turisztikai attrakció elérhetőségét, és hozzájárul, hogy az attrakció ráfűzhető legyen az EuroVelo6 menti turisztikai kínálati palettára.

A fejlesztés eredményeként számos attrakció könnyebben elérhetővé válik az EuroVelo6 útvonalat használó kerékpáros turista számára, színesítve az európai kerékpárútvonal kínálati palettáját.

#### 4.4. Cselekvési ütemterv

A cselekvési ütemtervben áttekintjük a támogatási kérelem benyújtásáig megvalósításra kerülő tevékenységet, illetve bemutatjuk **a támogatási kérelem elfogadása esetén lehívható támogatás felhasználáshoz kötődő eljárások időigényét.**

Az ütemezések elkészítésénél figyelembe vesszük az egyes tevékenységek, folyamatok sikeres előkészítésének időszükségletét is, illetve az esetleges **idővesztesség pótlása érdekében worst case elven tervezzük** az időtartamokat.

A projekt – előkészítés tevékenységekkel együtt – **tervezett indítása a támogatási szerződés prognosztizált hatálybalépése, azaz 2017. október 01.** napja; a **I-IV. szám alatt** összeállított mérföldkövek szerinti **végrehajtásának időtartama 24 hónap.**

A projekttel kapcsolatos pénzügyi elszámolás (záró kifizetési igénylés) benyújtását **fizikai befejezést követő 90 napig, 2019. december 31-ig tervezzük.**

Állami támogatás típusú előleg esetén legkésőbb az **előlegfolyósítást követő három éven belül** a nyújtott támogatással a támogatást igénylő elszámol.

A **GANTT diagram formájában** összeállított ütemtervben **hónapokra bontva szerepelnek** a tevékenységek idővonzatai. Az „**E**” betű az adott hónapban a releváns tevékenységre való felkészülést, **előzetes munkálatok** ellátását jelzi, míg az „**M**” betű az adott feladat végrehajtását, **megvalósítását** paraméterezi. Az előkészítési tevékenységek outputjai közül a **támogatási kérelem benyújtásakor már rendelkezésre** áll a helyszínrajz, műszaki leírás az építési tevékenységekre vonatkozó tervezői költségbecslésekkel, továbbá a telekhatáron kívüli vonalas alapinfrastrukturális fejlesztés esetén a jogerős építési engedély, valamint az üzleti terv és a költség-haszon elemzés.

##### A projekt előkészítése (I-II. mérföldkö) és megvalósítása (III. mérföldkö)

Tevékenység	mérföld- kövek	I.												II.						III.			IV.					
		hónapok	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24		
Engedélyes tervek összeállítása és engedélyek beszerzése		E	M	M	M	M	M																					
Környezeti, ökológiai állapotfelmérés												E	M	M														
Kiviteli tervek, tételes, normázott tervezői költségvetés összeállítása						E	M	M	M	M	M	M																
Marketingstratégia kidolgozása								E	M	M	M	M																

Partnerségi, együttműködési megállapodások megkötése	E	M	M	M	M	M	M	M													
TDM együttműködés igazolása	E	M	M	M	M	M	M	M													
Ingatlan tulajdonviszonyainak igazolása, állami ingatlanok tulajdonosi hozzájárulásának beszerzése	E	M	M	M	M	M	M	M													
Marketing tevékenység																	E	M	M	M	
Közbeszerzési eljárás(ok) lefolytatása										E	M	M	M	M	M	M					
Építés, 50%-os készültségi szintre																M	M	M			
Építés, 100%-os készültségi szintre																			M	M	M
Műszaki ellenőrzés														E	M	M	M	M	M	M	
Igazolás KENYI feltöltésről																			E	M	
Projektmenedzsment	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	
Nyilvánosság biztosítása	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	

Mivel a pályázati felhívás az **előkészítési** tevékenységek végrehajtására **legfeljebb 12+6**, míg a teljes projekt **megvalósítására legfeljebb 36 hónapos** időkeretet biztosít, így a fejlesztésben olyan **időtartalék** – 12 hónap – **áll rendelkezésre**, melyek minden határidő-kockázat kiküszöbölését biztosítja. **Tervezett mérföldkövek meghatározása:**

TSZ hatálybalépése:	2017. október 01.
I. mérföldkő elérése:	2018. szeptember 30-ig
II. mérföldkő elérése:	2019. március 31-ig
III. mérföldkő elérése:	2019. június 30-ig
IV. mérföldkő elérése:	2019. szeptember 30-ig

A **közbeszerzési eljárásnál 6 hónapos időtartam mellett** tervezzük elérni a II. mérföldkövet, míg az építési munkálatok jellegéből eredően azok **50, illetve 100%-os készültségi fokánál** tervezzük mérföldkövet (III és IV.), utóbbihoz rendelve a projekt teljes fizikai zárását.

## 5. Marketingkonceptió

A Felhívás 3.1.2.1. pontja alapján **kötelezően megvalósítandó**, önállóan nem támogatható tevékenység a marketing tevékenység, mely keretében **a fejlesztett turisztikai attrakció piacra viteléhez kapcsolódó üzleti marketing, promóció** illeszthető a projektbe.

A marketingtervezés célja a fejlesztéssel kialakuló új kínálati elemek piaci bevezetése, ismertségének kialakítása, fokozása.

**Részletes marketing stratégiát** a támogatási felhívás 3.2.4. pontja szerint az **1. mérföldkőhöz** kapcsolódóan kell benyújtani, ezért jelen fenntartási tervben **egy koncepció kerül összeállításra**, amely alkalmas a betervezett marketingköltségek alátámasztására.

Mint arra fentebb többször utaltunk, a projektgazda **tagja az Esztergom és Térsége Turisztikai Egyesületnek és aktív együttműködésben áll a Dorog és Térsége Turizmus Egyesülettel** is, ezért a projekt kidolgozása során a két szervezettel egyeztetni a részletes marketingstratégiát.

A marketingstratégia elfogadása a **Magyar Turisztikai Ügynökség Zrt.** előzetes szakmai véleményezéséhez kötött, amelyről a szakmai egyeztetés a Támogatási Szerződés hatálybalépése után kezdeményez az Önkormányzat.

A majdan kialakítandó marketingstratégia célja egy **olyan komplex, részletes háttéranyag készítése**, amely megalapozza a támogatott fejlesztés piaci bevezetését, a **fenntartási időszak végéig** megfelelő, gyakorlatban hasznosítható eszközkészletet jelent projektgazda számára a hatékony marketingtevékenységhez.

A marketingstratégia **tervezett elemei** – összhangban a Felhívással – az alábbiak lesznek:

- I. Vezetői összefoglaló
- II. Piacelemzés
- III. Részletes marketingstratégia
- IV. Pénzügyi terv
- V. Cselekvési program (akcióterv)

Összefoglalva: a **marketing-tevékenységgel szemben elvárásként** fogalmazzuk meg, hogy:

1. részletes marketingstratégián alapuljon;
2. konkrét promóciós akciókra bontott és előzetesen beárazott legyen;
3. korszerű, hatékony on-line eszközöket helyezze előtérbe;
4. célcsoport-orientált szemléletet képezzen le.

A költségvetés **marketing-elemének tervezéséhez** kapcsolódóan az alábbi tételekkel számol a támogatást igénylő:

Marketingeszköz	Mennyiség	Időzítés	Indikatív költség (nettó)
<b>Kerékpáros találkozó a projekt átadásakor</b> <i>(minimum 50 résztvevő, min. 4 órás program)</i>	1 db	24. hónap	75.000,-
<b>Marketing célú szórólap tervezése és elkészítése a fejlesztés bemutatására</b> <i>(print 500 db, A5-ös, matt, műnyomott)</i>	500 db	22-24.hónap	45.000,-
<b>Hirdetés on-line turisztikai tematikájú weboldalakon</b> <i>(3 alkalommal, 3 felületen, elsősorban térségi fókusszal)</i>	9 db	22-24. hónap	180.000,-
<b>Mobil alkalmazás</b> <i>marketing célú, a turisztikai fejlesztés használatát segítő, mobil eszközökön elérhető alkalmazás</i>	1 db	24. hónap	500.000,-

A hatékony marketingköltségek érdekében együttműködésre kerül sor a Virágzó Kesztohc Egyesülettel, a [www.kestolc.hu](http://www.kestolc.hu) üzemeltetőjével, továbbá a két fent nevesített TDM szervezettel is.

A szakmai partnerekkel közösen kerülnek meghatározására azok **a konkrét tartalmak és konkrét felületek**, ahol a projekt megjelenhet és a marketingköltség hatékonyan megvalósul.

## 6. Pénzügyi elemzés

### 6.1. Projekt költségvetése

A projekt részletes költségvetését, mely **kizárólag elszámolható költségeket tartalmaz**, az alábbi táblázatban foglaljuk össze.

Költségtelek	Nettó	ÁFA	Bruttó
<b>I. Projekt-előkészítés költségei</b>	<b>2 800 000</b>	<b>756 000</b>	<b>3 556 000</b>
megalapozó tanulmány (kerékpáros fenntartási terv)	1 000 000	270 000	1 270 000
műszaki tervek és hatósági díjai	1 350 000	364 500	1 714 500
közbeszerzési költségek	450 000	121 500	571 500
<b>II. Beruházáshoz kapcsolódó költség</b>	<b>40 703 000</b>	<b>10 989 810</b>	<b>51 692 810</b>
terület-előkészítés költségei <i>(a terület beruházásra alkalmassá tétele)</i>	748 000	201 960	949 960
építés költségei <i>(turisztikai célú kerékpáros turisztikai útvonalak kialakítása és fejlesztése)</i>	39 955 000	10 787 850	50 742 850
<b>III. Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó szolgáltatások költségei</b>	<b>1 458 470</b>	<b>393 787</b>	<b>1 852 257</b>
nyilvánosság biztosítása	208 470	56 287	264 757
műszaki ellenőr	450 000	121 500	571 500
marketingtevékenység	800 000	216 000	1 016 000
<b>IV. Tartalék</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>3 000 000</b>
<b>Összesen (I+II+III+IV)</b>	<b>44 961 470</b>	<b>12 139 597</b>	<b>60 101 067</b>

A projekt **fő támogatható tevékenysége a Felhívás 3.1.1. C. a. pontja szerinti kerékpáros turisztikai útvonalak kialakítása és fejlesztése**, mely **finanszírozása a Felhívás 3.2. pontja alapján nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak**. A támogatási intenzitás tervezett mértéke az elszámolható költségek **100%-a**.

A **támogatást igénylő alanya az áfa törvénynek**, de a támogatási kérelemben megjelölt, támogatásból finanszírozott tevékenységekkel kapcsolatban felmerült költségeire vonatkozóan adólevonási jog nem illeti meg. Az **elszámolható költségek megállapításánál az áfával növelt (bruttó) összeg kerül figyelembevételre.**

A fent részletezett költségvetés tételei alapján a **projekt forrásszerkezetét az alábbi táblázatban rögzített adatokkal** írhatjuk le.

	(bruttó, Ft)
I. Projekt elszámolható költsége	<b>60.101.067</b>
II. Projekt el nem számolható költsége	<b>0</b>
III. Projekt teljes költsége (I+II)	<b>60.101.067</b>
IV. Támogatási konstrukció keretében igénybe vett támogatás	<b>60.101.067</b>
V. Saját forrás (III-IV.)	<b>0</b>
VI. Egyéb támogatás	<b>0</b>

Tervezett támogatási intenzitás: **100%**

## 6.2. Pénzügyi fenntarthatóság

A projekt közvetlen (pénzügyi) bevételt nem termel, mivel a felhasználók az infrastruktúra igénybevételéért díjat nem fizetnek. A fejlesztés pénzügyi fenntarthatósága azonban közvetetten, az **üzemeltető önkormányzat által érvényesített helyi adóban** jelentkező többleten át biztosítható.

A **projekt közvetlen hatása elsősorban az idegenforgalmi adó (IFA) bevételei kapcsán** mutatható ki. A támogatást igénylő önkormányzat jelenleg ilyen helyi adót nem vet ki, ugyanakkor a **fejlesztés megvalósulása esetén a közteher bevezetését** tervezi.

A turisztikai trendek kedveznek a fejlesztés révén elérhetőbbé váló szálláshely-szolgáltatóknak is, ugyanis 2017. áprilisban a **belföldi vendégek által eltöltött éjszakák száma országos átlagban 28%-kal bővült az egy évvel korábbi szinthez képest.**

Az átlagos tartózkodási idő nőtt a kereskedelmi szálláshelyeken, amelyek – folyó áron számolt – **bruttó árbevétele 27%-kal emelkedett.**

A szálláshely-igénybevétel során Komárom-Esztergom megye szálláshely-kihasználtságára vonatkozó 2013. és 2014. évi KSH adatok átlagát vettük figyelembe, a panzió és az üdülőtábor kategóriákra vonatkozóan. Ez **23,2%-os (panzió) és 21,55%-os (üdülőtábor) kihasználtságot** jelent.

A település teljes férőhely-kapacitása (3 szolgáltató – lásd részletesen a Fenntartási terv 3.2.3 pontjában) összesen 32 ágy, ez éves szinten, elvi 100%-os kihasználtság mellett 11.680 vendégéjszakát tenne lehetővé.

Ezen adatok alapján – függetlenül a fejlesztés 365 napos elérhetőségétől, 5 hónapos szálláshely-szezonnal számítva – **1.100 vendégéjszaka prognosztizálható** a településen, worst case elven.<sup>18</sup>

Ezzel az igénybevétellel, **300 Ft/fő/éj IFA mértékkel számítva, évi 5%-os kihasználtság-növekedést és átlagos 2%-os inflációt feltételezve**, az alábbi adóbevétel-többlet áll elő.

		TERVADATOK							eFt
		Projekt megvalósítása			Projekt fenntartása				
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Idegenforgalmi <b>bevétel-többlet</b>	<b>adó</b>	-	-	82,50	353,43	378,52	405,40	434,18	465,01
Idegenforgalmi <b>állami kiegészítésének többlete</b>	<b>adó</b>	-	-	82,50	353,43	378,52	405,40	434,18	465,01
<b>Fejlesztés hatása</b>	<b>adótöbblet-</b>	-	-	<b>165,00</b>	<b>706,86</b>	<b>757,05</b>	<b>810,80</b>	<b>868,36</b>	<b>930,02</b>

A fenti adatsorból **kizárólag az idegenforgalmi adó tételét** (a központi költségvetési kiegészítés nélkül) az üzemeltetési költségekkel összevetve az alábbi fenntarthatósági elemzést készíthetjük.

		TERVADATOK							eFt
		Projekt megvalósítása			Projekt fenntartása				
		2017	2018	2019 <sup>19</sup>	2020	2021	2022	2023	2024
Idegenforgalmi <b>bevétel</b>	<b>adó</b>	-	-	82,50	353,43	378,52	405,40	434,18	465,01
<b>Üzemeltetési karbantartási költség</b>	<b>és</b>	-	-	96,25	392,70	400,55	408,57	416,74	425,07
<b>Számított üzemeltetési eredmény</b>		-	-	<b>-13,75</b>	<b>-39,27</b>	<b>-22,03</b>	<b>-3,17</b>	<b>17,44</b>	<b>39,94</b>

Az üzemeltetési eredményt tehát a fenntartási időszak végére már pozitív, így a rendelkezésre álló adatokból következtethető **a projekt pénzügyileg fenntartható**, sőt az idegenforgalmi adó állami kiegészítése révén további fejlesztések alapjául is szolgálhat.

<sup>18</sup> A Közép-dunántúlon a kereskedelmi szálláshelyek átlagos kihasználtsága 2015-ben 32,7% volt, a Balaton régió nélkül (KSH, Magyarország turisztikai régiói – 2015.).

<sup>19</sup> 2019. október 1-től induló fenntartási időszakokkal számolva.